

LA RESPOSTA DE LA UNIÓ EUROPEA A JUDICI

Valoració de l'actuació de la Unió Europea davant la crisi dels refugiats

Европейский Совет
European Council
Conseil Européen
Consejo Europeo
Europsko vijeće

Institut Cubelles
Localitat: Cubelles
13/12/2016

**“When we refuse to protect those facing persecution, we not only endanger them; we subvert our principles of civil liberty and put our own freedom at risk.”
(WeForum 2016)**

**“Their identity is not refugee, their identity is not a migrant, an asylum seeker – above anything they are Syrians”
(Sandy Alkoutami)**

El següent treball valora l'actuació de la Unió Europea davant la crisi dels refugiats tenint en compte les diferents lleis existents, una entrevista amb el director de la Comissió Europea a Catalunya i estadístiques del tractament de les sol·licituds d'asil procedents de Síria.

El siguiente trabajo valora la actuación de la Unión Europea frente la crisis de los refugiados teniendo en cuenta las diferentes leyes existentes, una entrevista con el director de la Comisión Europea en Cataluña y estadísticas del tratamiento de las solicitudes de asilo procedientes de Síria.

The next project evaluates the reponse that the European Union has given to the refugee crisi taking account the different existing laws, an interview with the Catalonia European Comission's director and statistics about the treatment given to the asylum applicant of Syria.

Ce travail évalue la réponse que l'Union Européene a donné à la crise des réfugiés à partir du cadre législatif actuel. J'ai donc réalisé une entretien avec le directeur de la Comission Européenne de Catalonia pour parler des demandes d'asile de la part des réfugiés siriens. Finalement estatistiques sur le traitement que les applications d'asile procedentes de Syria ont reçu.

ÍNDIX

1.INTRODUCCIÓ A LA UE.....	1
1.1.Fundació i principis en els quals es basa	1
1.2.Tractats relacionats amb la migració i l'asil	2
1.2.1.Convenció sobre l'estatut del refugiat	2
1.2.2.Les conclusions de Tampere	3
1.2.3.Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea.....	4
1.3.The UN Refugee Agency (ACNUR)	5
2.CONFLICTE DE SÍRIA	7
2.1.Origen i context històric.....	7
2.1.1.On està Síria i què la fa especial?.....	7
2.1.2.La Població	7
2.1.3.El govern	8
2.1.4.Context històric	10
2.2.Desenvolupament del conflicte.....	10
2.2.1.Les protestes	10
2.2.2.L'esclat de la guerra civil	11
2.2.3.Els jihadistes	11
2.2.4.Intervenció de la coalició internacional i Rússia	12
2.2.5.Actualitat	13
2.3.Conseqüències de la guerra	13
3.L'EXILI	15
3.1.Conseqüència social: Migració.....	15
3.2.Diferents opcions per arribar a Europa pel Mediterrani	16
3.2.1.Ruta Est del Mediterrani.....	16
3.2.2.Ruta Central del Mediterrani	17
3.2.3.Ruta Oest del Mediterrani	17
3.2.4.Comparació de les diferents rutes.....	18
3.3.Dificultats polítiques pel camí	19
3.3.1.Forma legal	19
3.3.2.Forma il•legal	20
3.4. Un cop a Europa: La ruta dels Balcans	22
4.QUÈ DIU LA UNIÓ EUROPEA?	23

5.EVOLUCIÓ DE LES SOL·LICITUDS D'ASIL A LA UNIÓ EUROPEA	25
5.1.Conceptes importants	25
5.2.Increment de les sol·licituds procedents de Síria	27
5.3.Evolució dels destins més demanats	28
5.4.Resolucions sol·licituds de Síria.....	30
5.5. Sol·licituds pendents	31
6.CONCLUSIONS	32
7.AGRAÏMENTS.....	36
8.FONTS D'INFORMACIÓ	37

INTRODUCCIÓ

El meu treball de recerca s'anomena "La resposta de la Unió Europea a judici" perquè pretén analitzar de quina manera ha tractat la Unió Europea el mediàtic problema de la crisi dels refugiats. Poder corroborar o negar així la hipòtesi principal **"La resposta de la Unió Europea no ha estat adequada"**. A més de la hipòtesi principal, en va sorgir una altra referent al recorregut que els refugiats fan per arribar a Europa: **"Gairebé tots els refugiats passen primer per Turquia"**.

Personalment sempre he tingut interès pels temes polítics pensant com podria canviar-los de manera que fossin més justos o positius, per tant, aquest problema em va cridar l'atenció des del primer dia i amb aquest treball se'm presenta l'oportunitat d'avaluar com s'ha tractat aquesta crisi, quines solucions s'han pres i per quin motiu. Tot i això, el treball no es queda només en una satisfacció personal, sinó que presenta objectivament tot el recorregut d'aquesta crisi, des del moment en el qual la guerra esclata fins que Europa recull una de les dades més altes de refugiats al continent el 2014. De manera que qualsevol persona que llegeixi el treball pot informar-se de les dades reals i lleis que la institució ha utilitzat.

En un principi aquesta va ser la meua idea, però a mesura que el treball avançava vaig ser conscient que en ser un problema actual i que abasteix gairebé tot el continent europeu, la informació es duplicava per cada dia que passava. És per això que vaig limitar la cronologia fins al 2015 com a màxim.

Una vegada establert que era exactament el que faria, vaig descompondre el treball en tres apartats que més endavant també tindrien apartats: la Unió Europea, el conflicte de Síria, les rutes o maneres d'arribar a Europa i per acabar, la resposta que la Unió Europea ha donat i perquè.

En el primer punt s'incorporen una petita presentació de la Unió Europea i quins tractats fan que sigui una institució amb el prestigi mundial que té, la meua intenció era conèixer quines lleis europees controlen el tracte que els refugiats reben per poder determinar més endavant quines d'aquestes lleis s'han respectat. Seguidament, vaig reflexionar que per entendre tota la situació actual cal anar enrere en el temps cap al fet que la va provocar, per entendre-ho, vaig decidir estudiar de forma general el conflicte de Síria i les fases que el componen. A més, d'aquesta

manera podria entendre perquè fugen a un país o a un altre i quina previsió podria haver tingut la Unió Europea per esbrinar les conseqüències.

Pel que fa al punt de rutes, vaig considerar necessari esbrinar quines són les formes que els immigrants tenen per arribar a Europa i per quins països passen aquestes. Finalment, al punt que tracta sobre la resposta de la Unió Europea, he utilitzat una sèrie d'estadístiques i gràfics que mostrin el comportament davant les sol·licituds d'asil per ser capaç d'analitzar com s'han tractat aquestes basant-me en fets reals i informació oficial. També la informació ha estat contrastada amb l'explicació que el director de la Comissió Europea de Catalunya ha donat per justificar les accions pressos.

Per assolir tots els objectius plantejats anteriorment, he establert que les fonts d'informació que utilitzaré seran majoritàriament la web de la Unió Europea, la del Ministeri de l'Interior i la d'ACNUR (l'Agència de les Nacions Unides pels refugiats), ja que em proporcionaran informació i dades veritables per poder contrastar el que es devia haver fet amb el que s'ha fet, fent referència a les lleis, i extreure dades per elaborar gràfics.

Dintre d'aquesta informació destaca l'entrevista feta al màxim representant de la Comissió Europea de Catalunya, Ferran Tarradellas i Espuny. L'objectiu d'aquesta és poder analitzar i justificar les polítiques adoptades pels vint-i-vuit països per poder arribar a fer una valoració general sobre si la resposta ha anat en contra dels principis de la institució.

El contingut que tindrà la meua presentació i de quina manera estarà presentat s'ha pogut observar anteriorment a la pàgina que portava el títol d'Índex". Per tant, l'ordre que seguirà el treball serà primerament fer una petita introducció a la Unió Europea, és a dir, explicar els seus principis, els tractats que s'apliquen al tractament dels refugiats i finalment, explicaré que és ACNUR i el paper que juga en aquest conflicte. L'he inclòs dins d'aquest punt tot i no ser una organització de la Unió Europea, sinó de les Nacions Unides pel fet que gairebé tots els membres de la Unió Europea estan inscrits a les Nacions Unides. Al segon punt s'aborda el conflicte de Síria, des del context històric previ a l'esclat de la guerra fins a les fases que aquesta ha experimentat i en quin estat es troba actualment.

Pel que fa al punt de l'exili, es tracten les diferents maneres o rutes que s'utilitzen per arribar a Europa, a l'apartat he estudiat tant la forma legal que hi ha de fer-ho com la il·legal i les dificultats que ambdues tenen i per tant, l'evolució en la seva utilització. Fent referència al quart apartat, aquest es basa únicament en una entrevista feta al director de la Comissió Europea de Catalunya a la qual m'ha respost els motius pels quals la Unió Europea ha pres unes decisions o altres.

Per acabar, a l'últim punt del treball abans de les conclusions trobem un apartat dedicat a analitzar mitjançant gràfics i estadístiques les actuacions de la institució al llarg dels diferents anys pels quals s'estén l'èxode massiu.

SUMMARY

In the project you will be able to see in the next pages, you will find the research I have made during the last months in order to be able to do a evaluation on how the European Union has dealt with the refugee crisis. To do that, I have studied the qualities of the EU that contribute to its reputation all over the world.

After that, I observed where, how and when all this sprung up to make the situation clearer. Next, I studied the routes the refugees take to arrive to Europe, At this point, I studied both the legal and illegal ways that the refugees take in order to enter into Europe.

Later, I contrasted all the information I found with a representative of the institution, in this case it was the European Commission of Catalonia's director, without that I couldn't have understood what the European Union wants to achieve by creating certain laws or taking certain actions.

Once I had collected all this information, I was able to elaborate some graphics and statistics referring to the treatment that the political asylum applicants have received. All the more, I related the information from this graph with the information that I studied before.

On the whole, with almost all the project done, the only thing left was to do a conclusion where I summarize all the research, say the discoveries found and finally mention what all this project was about: the evaluation I've made of the response given to the refugees by the European Union.

1.INTRODUCCIÓ A LA UE

1.1.Fundació i principis en els quals es basa

Els orígens de la Unió Europea es remunten al 1950, quan una Europa de Postguerra va decidir crear la Comunitat Econòmica Europea (CEE), per reduir les dependències econòmiques d'alguns països del continent, fent desaparèixer així possibles conflictes.

Aquesta Comunitat va anar evolucionant fins que el 1992 es va signar el Tractat de Maastricht, en el qual passaria a anomenar-se Unió Europea (UE), ja que no només se centraria en l'economia, sinó que tractaria tots els àmbits de la política.

Es basa en uns valors i principis universals:

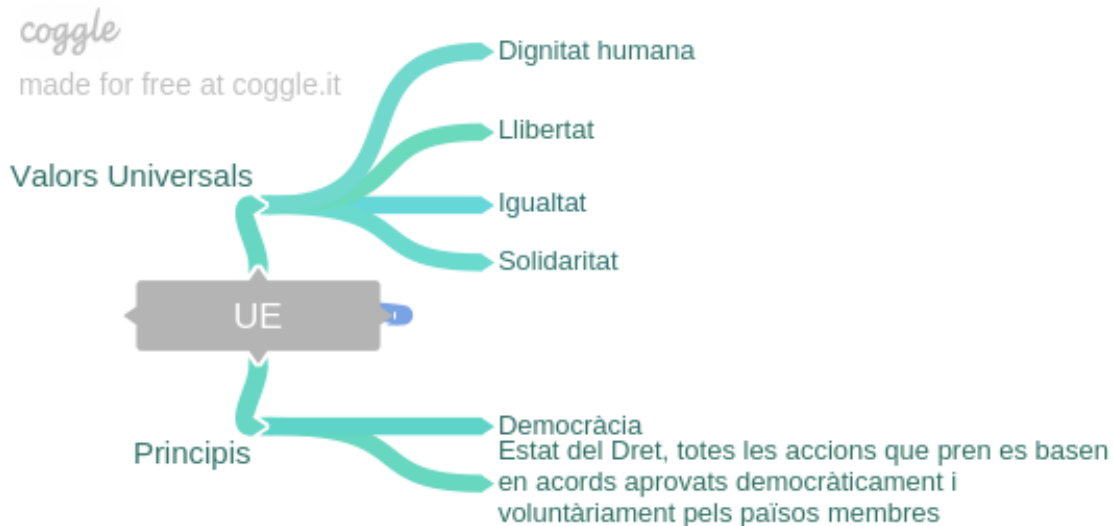

Figura 1: Valors i principis de la UE, font:elaboració pròpia a partir de les dades de la UE

Figura 2:Països de la UE, font:elaboració pròpia a partir de les dades de la UE

Hi ha quatre característiques que fan de la Unió Europea una comunitat diferent de qualsevol anterior:

- Un mercat únic de béns i serveis
- Ciutadans amb llibertat per desplaçar-se i establir-se on desitgin
- Una moneda única (l'Euro)
- Crear programes d'ajuda al desenvolupament i ajuda humanitària en el món

Entre tots aquests tractats que la componen destaca un dels principis fonamentals: la lliure circulació de persones que es reflecteix a l'Acord de Schengen.

L'acord de Schengen

Es va signar el 14 de juny del 1985 amb la finalitat de crear un espai comú on tota persona que hagi entrat de forma regular per una frontera exterior o sigui resident d'algun estat signant, pugui circular lliurement amb la seva seguretat garantida.

Amb aquest acord es suprimien les fronteres interiors entre els 26 estats que actualment respecten aquest tractat, i es van desplaçar tots els controls a les fronteres exteriors.

1.2.Tractats relacionats amb la migració i l'asil

Des dels seus inicis, la UE ha creat una sèrie d'acords i tractats per saber com actuar davant les migracions, entre tots els que hi ha he seleccionat alguns dels articles dels següents tractats:

1.2.1.Convenció sobre l'estatut del refugiat

Aquesta convenció va tenir lloc el 1951 per establir qui era un refugiat quins serien els seus drets i llibertats fonamentals. Amb tot això, van arribar a aquesta definició:

“Persona que per fundats temors de ser perseguida per motius de raça, religió, nacionalitat, pertinença a determinat grup social o opinions polítiques, es troba fora del país de la seva nacionalitat i no pot o, per aquests temors, no vol acollir-se a la protecció del país; o que no tenint nacionalitat i trobant-se, a conseqüència de tals esdeveniments, fora del país on abans tenia la seva residència habitual, no pugui o, a causa dels temors, no vulgui retornar a ell.”

Qualsevol persona que compleixi aquests requisits, té garantit el dret a ser acollit per un altre país, en el que complirà uns drets i deures:

- El refugiat haurà d'acceptar les lleis, reglaments i manaments pel manteniment de l'ordre públic.
- No serà discriminat per motius de raça, religió o país d'origen.
- Gaudirà de plena llibertat per practicar la seva religió i llibertat per instruir lliurement la religió als seus fills.

Havent definit qui és considerat refugiat i quines són les seves condicions al país d'acollida, el següent pas va ser revisar els tractats anteriors referents a l'Estatut dels Refugiats i determinar quan es deixarà de ser refugiat o quan complint aquests requisits, no serà reconegut com a tal. Deixarà de ser refugiat si:

- S'acull voluntàriament a l'ajuda del seu país de nacionalitat.
- Té una nova nacionalitat i compta amb la protecció d'aquest país
- Voluntàriament ha retornat al país del qual havia fugit.
- Havent desaparegut els motius pels quals va fugir del seu país, es nega a tornar.

No es considerarà refugiat a qui:

- Hagi comès un delicte contra la pau, un delicte de guerra o un delicte contra la humanitat.
- Hagi comès un grau delicte comú, fora del país de refugi, abans de ser admès com a refugiat.
- Hagi estat culpable de qualsevol acte contrari a les finalitats i principis de les Nacions Unides.

1.2.2. Les conclusions de Tampere

Aquest tractat es va signar entre els dies 15 i 16 d'octubre de 1999. Es va crear per la necessitat de crear una llei d'asil i migració comú a la Unió Europea, amb dos clars objectius: garantir els Drets Humans i frenar la immigració il·legal.

Es van establir tres punts a seguir a l'hora d'elaborar aquesta llei:

- Ajudar al Tercer Món.
- Garantint el principi de no-refusament, no es pot retornar a ningú amb perill de persecució.
- Tracte just als procedents del Tercer Món

1.2.3. Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea

La carta va ser creada el 7 de desembre del 2000 a Niça, amb la voluntat de crear un futur pacífic per la Unió Europea basat en uns valors comuns.

Dintre d'aquesta carta que constitueix una part molt important de la Unió Europea, destacaré els articles referits al tractament dels refugiats:

Article 19: Protecció en cas de devolució, expulsió i extradició

1. "Es prohibeixen les expulsions col·lectives
2. "Ningú podrà ser retornat, expulsat o extraditat a un Estat on corri un greu risc de ser sotmès a la pena de mort, a la tortura o a altres penes o tractes inhumans o degradants."

Article 21: No discriminació

1. "Es prohibeix tota discriminació, i en particular la executada per raó de sexe, raça, color, orígens ètnics o socials, característiques genètiques, llengua, religió o conviccions, opinions polítiques o de qualsevol altre tipus, pertinença a una minoria nacional, patrimoni, naixement, discapacitat, edat o orientació sexual."

1.3.The UN Refugee Agency (ACNUR)

Es coneix com ACNUR a l'Organització de les Nacions Unides pels refugiats. Fundada el 1950 ja va ajudar un milió de refugiats europeus en el que es coneix com un dels majors èxodes, que va succeir quan es va acabar la segona guerra mundial. A més, als anys 50 després de la convenció de Ginebra, els països occidentals no tenien una bona imatge dels sol·licitants d'asil. Per resoldre aquest problema, ACNUR va publicar dos documents ("Protecció dels refugiats i la migració mixta"; i "El pla d'acció dels 10 punts") que van informar i donar instruccions als estats de com tractar aquests fluxos de migració.

Llavors, el que fa aquesta organització és protegir i ajudar als refugiats a tot el món.

Imatge 1: Refugiats de la Segona Guerra Mundial, font: diari "Time" de dia 11/09/2015

Té presència a Espanya des de els anys 60 i es finança en un 98% per contribucions voluntàries, però al nostre país compta amb un gran suport de finançament i conscienciació de l'Obra Social "La Caixa".

Actualment controla 420 assentaments i camps de refugiats en 126 països diferents, en aquests llocs, ACNUR proporciona als refugiats:

- **Refugi**, tot i que estem acostumats a veure les tendes de campanya, tenen diferents tipus d'allotjament que varien segons la zona geogràfica i la cultura i procedència de les persones que l'ocupin.
- **Assistència sanitària i protecció**, que aconseguen negociant amb les autoritats locals. Fins i tot, organitzen regressos voluntaris al país d'origen quan les condicions són favorables i no posen en risc la vida de ningú.
- **Materials de primera necessitat**, com podrien ser utensilis per cuinar, per la higiene o per millorar les condicions del camp: llum, aigua,...

- **Accés** a la nutrició, aigua, sanitat i educació
- Proporciona **medis per a un futur**, ofereixen diferents opcions:
  - Anar a l'escola
  - Assistir a cursos de formació professional
  - Els donen petits terrenys perquè puguin fer els seus cultius
  - Si és possible, recomanen emprendre els seus negocis

Imatge 2: Camp de refugiats de ACNUR, font: ACNUR

Imatge 3: Refugiats a un camp de refugiats, font: ACNUR

2.CONFLICTE DE SÍRIA

2.1. Origen i context històric

2.1.1. On està Síria i què la fa especial?

Síria és un petit país ubicat a l'Orient Mitjà. Tot i ser petit, al llarg de la història els països han tingut grans interessos en ell.

Per la seva situació geogràfica és la porta entre l'Orient i l'Occident. I a més, gran part de la seva superfície és un desert que té $\frac{1}{3}$ de les reserves de petroli i gas natural del món.

A causa d' aquesta competència que hi ha hagut durant segles per controlar el país, Síria va aconseguir ser reconegut com un estat sobirà i independent el 1946, per tant, és relativament jove.

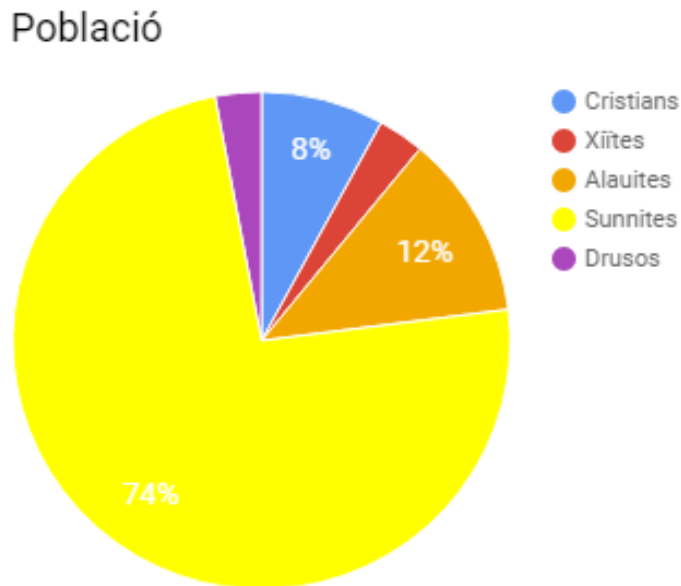
Mapa 1: Localització de Síria, font: web "expansión"

2.1.2. La Població

Per entendre el perquè del conflicte, ens hem de remontar al final de la Primera Guerra Mundial quan els països europeus van abandonar les seves col·lonies creant fronteres sense tindre en compte les diverses ètnies i religions que integra l'Orient Mitjà.

A Síria en concret, la població va quedar repartida de la següent manera:

Gràfic 1: Repartiment de la població síria, font: elaboració pròpia segons les dades del vídeo de la web "República": "El conflicto Sirio en cinco minutos"

A l'anterior gràfic s'observen els diferents grups religiosos que integraven el país abans que esclatés el conflicte. La majoria de la població eren sunnites, un **74%**, seguits pels alauites que representen un **12%**. Respecte a les minories trobem els cristians que eren un 8% de la població i empatats els xïïtes i drusos amb un **3%** cada grup encara que al gràfic no s'acaba d'apreciar.

2.1.3.El govern

Com sempre, alguna ètnia resulta afavorida per part del govern. En aquest cas, els alauites. El govern porta en mans de la mateixa família i partit gairebé 50 anys.

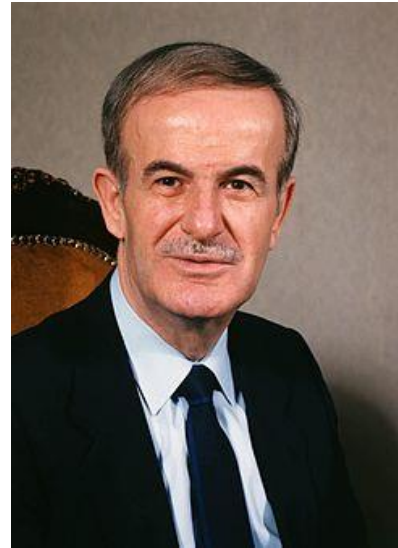
Es tracta del Partit Ba'ath, un partit nacional-popular i socialista fundat el 1940 per Michel Afrag, un cristià sirianès. Aquest partit comparteix els principis del panarabista:

- L'existència d'una nació amb formada per pobles àrabs amb una unitat política, econòmica i cultural.
- Només els àrabs, com habitants de la nació àrab, tenen dret a determinar el seu futur.

Ara que coneixem quin tipus de partit governa a Síria, anem a veure com va començar tot:

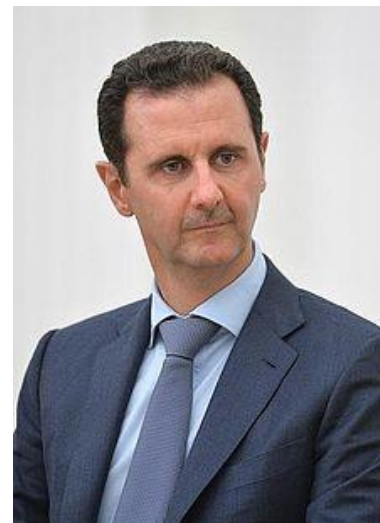
El 13 de novembre de 1970, Hafez al-Asad va protagonitzar un cop d'estat pacífic. Va governar quasi 30 anys fins a la seva mort, el 10 de juny del 2000.

Durant aquests anys de mandat, va incrementar la capacitat militar del seu exèrcit i a modernitzar el país, portant a terme una brutal repressió.

*Imatge 4: Hafez al-Asad,
font: wikipedia*

A la seva mort el va succeir el seu fill Bashar al-Asad, el qual continua governant. En els seus principis al poder, a donar indicis de ser diferent i utilitzar la democràcia. Però més tard a demostrar que seguiria la línia del seu pare restringint la llibertat d'expressió i el tancament de l'economia.

*Imatge 5: Bashar al-Asad,
font: wikipedia*

2.1.4.Context històric

Llavors, abans que esclatés el conflicte ens trobem amb dos factors que caracteritzen el context en el qual es trobava el país.

- La política pressa per Bashar al-Asad, va generar:
  - Corrupció
  - Captura política
  - Pobresa
  - Violació dels Drets Humans
- A causa d'aquests tipus de governs, el desembre del 2010 van començar les primaveres àrabs. Consisteix en que el poble, cansat de suportar dècades sota governs autoritaris, protesten i enderroquen als seus líders.
Els països que van revoltar-se són: Túnez, Líbia, Egipte, Jordània, Baréin, Yemen i Síria.

2.2.Desenvolupament del conflicte

D'acord amb "El Periódico" podem distingir-ne cinc fases del conflicte:

2.2.1.Les protestes

Es diu que el conflicte de Síria es va iniciar el març del 2011, quan un grup d'adolescents van pintar un grafiti a la paret de la seva escola:

Imatge 6: Grafiti que inicia la guerra, font: web "Globalvoices"

Amb aquest "doctor" es referien ni més ni menys a Bashar al-Asad que és oftalmòleg. Això a provocar que fossin arrestats i torturats, i conseqüentment una onada de manifestacions per defensar els joves.

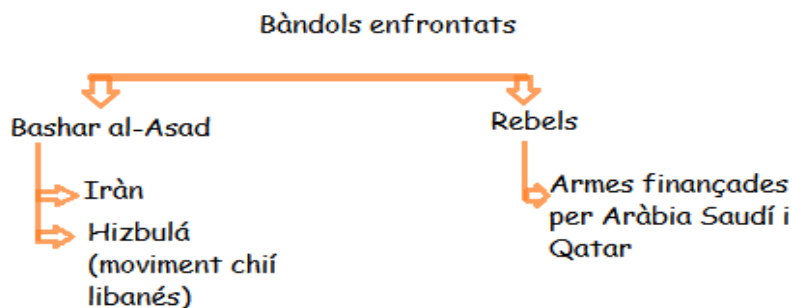
El problema real va començar amb la resposta incorrecta del govern, que en comptes d'escoltar el poble, va enfrontar-se als manifestants.

Aquesta resposta va desencadenar una onada de protestes a l'estiu del 2011 per tot el país exigint la dimissió d'Asad, reformes polítiques i el fi de la brutalitat policial.

2.2.2.L'esclat de la guerra civil

A partir d'aquell moment van aparèixer diversos grups opositors, entre ells destaca l'Exèrcit Sirià Lliure (ESL), compost bàsicament per militars desertors.

El 2012 la guerra havia esclatat entre els dos bàndols:

Figura 3: Bàndols enfrontats, font: elaboració pròpia segons la informació proporcionada pel

2.2.3.Els jihadistes

Entre el 2013 i el 2014 apareix un bàndol de la guerra ben conegut per nosaltres: els jihadistes, l'Islam més violent i radical.

Aquests radicals han creat el denominat Estat Islàmic (EI) un califat ubicat a l'àrea que controlen a Iraq i Síria, la capital del qual és Raqqa.

Dins del conflicte actuen de manera independent, tots els bàndols són enemics seus.

Imatge 7: jihadistes, font: web

Amb l'aparició dels jihadistes l'ESL perd poder.

2.2.4. Intervenció de la coalició internacional i Rússia

Com qualsevol conflicte, va adquirir una gran repercussió mundial i cadascun es va incorporar al conflicte actuant d'acord els seus interessos:

- A les votacions organitzades per les Nacions Unides per decidir si s'havia d'imposar alguna sanció a Síria, Rússia i Xina van votar en contra, ja que tenen interessos al país.
- En un primer moment EEUU no volia entrar en el conflicte perquè no trobava en quin bàndol posicionar-se. Més tard, en descobrir que Asad havia utilitzat armes químiques, va anunciar que subministraria armament als rebels.

Entre el 2014 i el 2015, molts països començarien a participar en la guerra de forma directa.

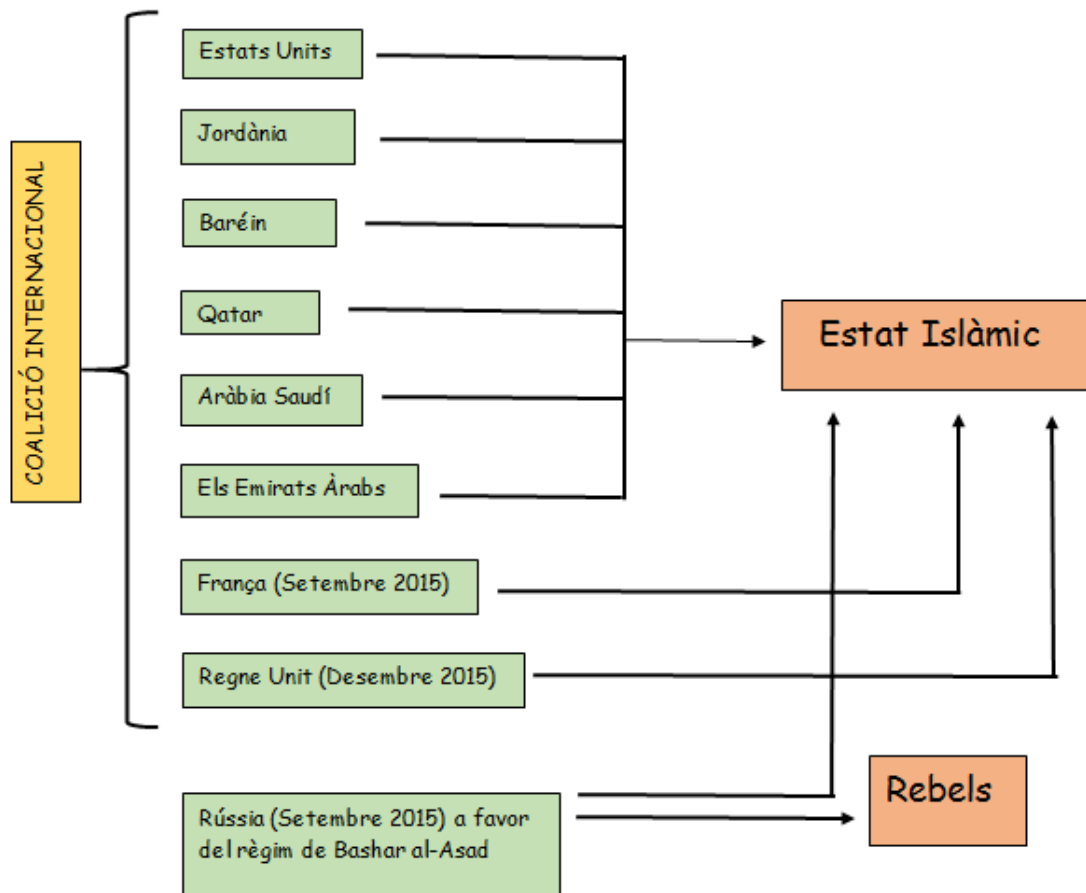
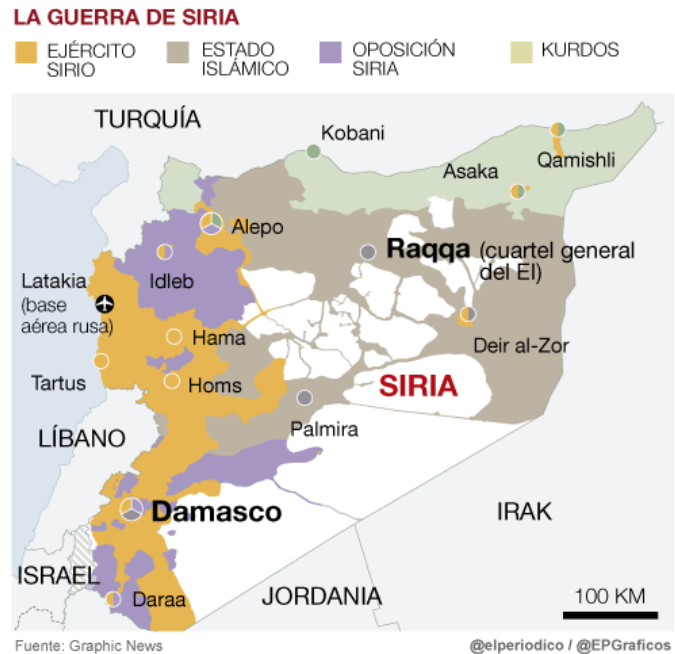

Figura 4: La coalició internacional, font: elaboració pròpia segons la informació de “El Periódico”

2.2.5.Actualitat

Tots els bàndols disputen per controlar les zones claus i per tant, el mapa es troba en un canvi constant. Però, més o menys, les zones controlades pels diferents grups són les següents:

Mapa 2: Zones ocupades pels diferents fronts, font: "El Periódico" del dia 11/03/2016

2.3.Conseqüències de la guerra

En aquestes taules¹ el que he fet ha sigut recollir totes les dades possibles referents a la població, l'esperança de vida i les sol·licituts d'asil procedents de Síria entre 2009 i 2015. Una vegada trobada la informació, he elaborat una taula per tindre-la tota agrupada.

La segona taula és realment la important, observant aquesta apreciem els canvis socials experimentats durant el conflicte:

- Evidentment la població síria ha disminuït degut a les víctimes i els desplaçats. L'any 2013, és quan es va registrar el descens més significat, això té una clara explicació deduïda d'una altra dada de la taula: les sol·licituts d'asil a la Unió Europea es van disparar. També hem de tindre en compte tota la gent que a fugir als països veïns. I finalment, si ubiquem aquesta data a les fases de la guerra, trobarem que se situa en el mateix moment en el qual sorgeixen els jihadistes.

¹ Les taules que s'esmenten es troben als annexos del treball

- Pel que fa a l'esperança de vida passa el mateix de sempre, les condicions de vida en un país en guerra empitjoren i per tant, la gent mor. Respecte a la diferència entre homes i dones, s'ha de dir que sempre ha sigut superior l'esperança de vida de les dones i a més, en casos d'un conflicte armat, usualment l'home és qui va a lluitar i per tant, el gènere més afectat.
- Les sol·licituts d'asil a la Unió Europea no deixen de créixer, un comportament normal quan la gent busca protegir a la seva família davant d'una guerra que no sembla veure el seu final en un futur pròxim.

Imatge 8: Nena als carrers de l'actual Siria, font: Unicef

3.L'EXILI

3.1.Conseqüència social: Migració

La guerra sempre deixa males conseqüències per la població, en aquest cas podríem destacar la migració, tota aquella gent síria que fugit de la seva llar per protegir a la seva família de la violència que hi ha als carrers.

Dintre de migració hi ha dos grups a tindre en compte:

- Desplaçat intern:

Persona que ha fugit de la seva llar, generalment com a conseqüència d'una guerra civil, però que roman en el seu país de nacionalitat en comptes de demanar asil a l'estranger.

- Refugiat:

Com he mencionat anteriorment, un refugiat és una persona que ha abandonat el seu país de nacionalitat i no pot retornar per por a la persecució per motius de raça, religió, nacionalitat, pertinença a un grup social determinat o opinió política.

Dintre del context sirí hi ha dos tipus de refugiats:

- Aquells que s'han dirigit a un dels països veïns com a Líban, Turquia, Jordània,... I per tant, continuen a l'Orient Mitjà. Aquest grup és el més nombrós, segons les Nacions Unides uns cinc milions de sirians es troben en aquesta situació.
- Per l'altra banda, estan els que han decidit vindre a Europa. Es tracta d'un luxe que no molts es poden permetre, gairebé un milió han arribat entre abril del 2011 i Juny del 2016 d'acord amb les Nacions Unides.

	1.805.255	Turquia
	1.172.753	Líban
	629.128	Jordània
+	249.726	Iraq
	119.000	Egipte
+	3.989.237	
	7.600.000	Desplaçats interns
	11.589.237	
+	876.607	Refugiats a la UE (51% sirians)
	3.510	Morts al Mediterrani
	12.469.354	Refugiats

Figura 5: Suma de refugiats sirians, font: elaboració pròpia segons les dades de "Geografia infinita" a dia 28/11/15

3.2.Diferents opcions per arribar a Europa pel Mediterrani

Primerament, per poder estudiar les diferents opcions existents que tenen els immigrants per arribar a Europa, hem de classificar els països en tres grans blocs:

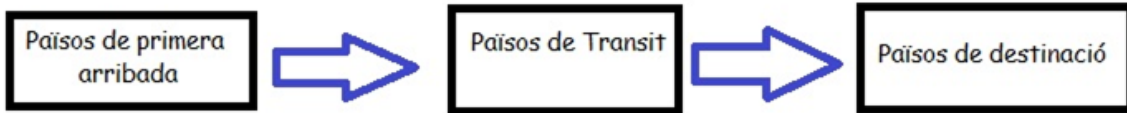

Figura 6: Classificació dels països, font: elaboració pròpia basant-me en la informació de Frontex

Actualment a Europa existeixen quatre rutes que utilitzen els immigrants per entrar al continent de forma il·legal:

3.2.1.Ruta Est del Mediterrani

Es tracta de la ruta més utilitzada avui dia gràcies a les grans xarxes contrabandistes instaurades a Turquia que s'aprofiten de la crisi dels refugiats. Per aquest motiu, les principals nacionalitats que arriben a Europa per aquesta ruta són: sirians, afganesos i somalis.

Mapa 3: Ruta est del Mediterrani, font: elaboració pròpia a partir de la informació de Frontex

3.2.2.Ruta Central del Mediterrani

En aquesta ruta també existeixen contrabandistes instaurats a Líbia amb els quals els immigrants es reuneixen abans d'emprendre la travessia. Tot i això aquesta ruta ha anat perdent popularitat ja que en un principi era la més utilitzada, però la de l'Est l'ha acabat substituint.

Actualment és utilitzada sobretot per la gent procedent d'Eritrea, Nigèria i Somàlia.

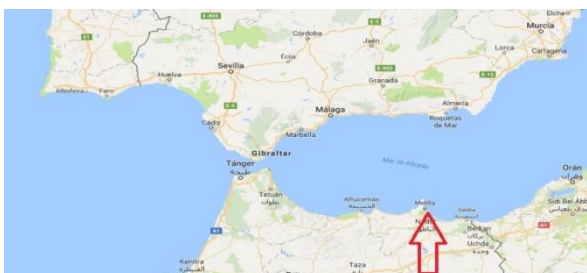
Mapa 4: Ruta central del Mediterrani, font: elaboració pròpia a partir de l'informació de Frontex

3.2.3.Ruta Oest del Mediterrani

És la que sempre em sentit parlar a Espanya. Des del Marroc intenten travessar la frontera de Melilla per tal d'arribar a Europa. Els subsaharians són la nacionalitat que més abundant que utilitza aquesta ruta amb el propòsit de treballar a Espanya, França o Itàlia.

En els darrers anys el nombre de persones que utilitzen aquesta ruta ha disminuït gràcies a que:

- Hi ha més patrulles costaneres
- S'hi ha instal·lat un sistema de vigilància (SIVE)
- Espanya ha signat acords bilaterals amb Mauritània i Senegal
- S'han reforçat els controls fronterers
- La gran taxa de desocupació a Espanya és un factor determinant, ja que no veuen moltes oportunitats de treballar-hi allà

Mapa 5: Ruta Oest del Mediterrani, font: elaboració pròpia a partir de l'informació de Frontex

3.2.4.Comparació de les diferents rutes

A les següents taules es pot observar la tendència de les tres principals rutes del Mediterrani:

1 Gener – 30 Abril 2015			
ROUTE	PAÍS	ARRIVADES	MORTS
Est del Mediterrani	Grècia	22.408	31
	Xipre	269	
Central del Mediterrani	Itàlia	26.228	1687
Oest del Mediterrani	Espanya	3.845	15
		52.750	1733

Taula 1: Comparativa rutes 2015, font: Elaboració pròpia amb les dades de la IOM

1 Gener – 4 Abril 2016			
RUTA	PAÍS	ARRIVADES	MORTS
Est del Mediterrani	Grècia	152.137	366
	Xipre	27	
Central del Mediterrani	Itàlia	19.287	343
Oest del Mediterrani	Espanya	638	5
		172.099	714

Taula 2: Comparativa rutes 2016, font: Elaboració pròpia amb les dades de la IOM

Amb aquestes dues taules de dades proporcionades per la International Organisation for Migration (IOM) es mostren les mateixes variables en dos anys diferents, 2015 i 2016, podem observar l'evolució que hi ha hagut en el darrer any. En el període comprès entre l'1 de gener i el 30 d'abril van arribar 52750 refugiats a les costes europees, però 1733 van morir en el camí. Pel que fa a la ruta més utilitzada de l'any, destaca la ruta central del mediterrani (26228), tot i que està seguida de molt a prop per la ruta est del mediterrani amb entrada a Grècia (22408). En canvi, per la ruta que va ser menys utilitzada va ser la ruta est del mediterrani amb entrada a Xipre (269), probablement perquè la intenció dels refugiats és arribar

a països com Alemanya, i tenint en compte que Xipre és una illa, no els surt a compte.

Fent referència al 2016, veiem que les xifres de refugiats arribats es triplica (172099), mentre que les morts es redueixen a la meitat aproximadament (714), això podria relacionar-se amb el fet que Europa al llarg del temps s'ha anat preparant per a l'arribada massiva de refugiats. Fent referència a la ruta més utilitzada destaca la ruta est del mediterrani amb entrada a Grècia que ha crescut significativament (152137), pel que fa a la ruta central del mediterrani es manté gairebé estable (19287). La ruta menys utilitzada segueix sent la ruta est del mediterrani amb entrada a Xipre (27), però aquest cop el nombre de refugiats redueix de manera que la xifra de persones que utilitzen aquesta ruta és gairebé insignificant.

3.3.Dificultats polítiques pel camí

Per poder comprendre millor fins a quin punt és difícil arribar a la Unió Europea i el perquè veiem les imatges que veiem als mitjans de comunicació, primer explicaré les dues formes que hi ha d'arribar al continent:

3.3.1.Forma legal

Perquè un sirià arribi a l'espai de Schengen legalment, ha de disposar d'un visat que dóna un permís d'estada a la UE d'un màxim de tres mesos, ja sigui per un viatge de negocis, un viatge de turisme o una visita a algun familiar. I per aconseguir aquest document, es demana un seguit d'informació:

- El formulari de la sol·licitud omplert
- Pagar les taxes administratives, actualment són 60 euros
- Documentació pertanyent al motiu de l'estada:
  - Si es tracta de negocis, demanen una invitació per part de l'empresa
  - Si és per fer turisme, volen una còpia de l'itinerari i la reserva de l'allotjament
  - Finalment, si es tracta d'una visita, volen una invitació autoritzada i legalitzada per part del resident a Europa
- També exigeixen proves sobre els recursos econòmics
- Documents pertanyents al lloc on residiran durant el període del viatge

- Haver contractat un segur de viatge que cobreixi un mínim de 30.000 euros per qualsevol imprevist sanitari

Una vegada, un sirianà aconsegueix el visat, el que fa és anar a Europa com si fos un viatge turístic i quan arriben al país de destinació, demanen asil.

Aquesta opció és la menys utilitzada per dos motius ben clars:

1. No tots els sirians tenen uns recursos econòmics tan elevats
2. Aquesta via d'arribar a Europa va ser "tancada" l'any 2013, ja que el 2010 Europa va concedir als habitants del país esmentat 30.000 visats. En canvi, el 2013 no en va concedir cap. Per tant, només qui va preveure el que passaria, va ser a temps de fugir.

3.3.2. Forma il·legal

Com tot, quan la forma legal és difícil, algú s'aprofita i busca la manera il·legal de fer el mateix obtenint un benefici econòmic, en aquest cas són les màfies que es dediquen a transportar les persones pel mar amb embarcacions inestables.

Tot i ser la forma il·legal, també exigeix tindre molts diners, això és pel fet que entre tots els que embarquen a més del seu "bitllet", han de cobrir el cost total de la barca, ja que aquesta haurà de ser destruïda una vegada arribin a terra per eliminar proves. A més, aquestes embarcacions no estan tripulades, són els mateixos clients els que han de dirigir la barca cap a la costa. El motiu és ben fàcil, si hi hagués tripulant, una vegada arribessin a terra seria arrestat per tràfic d'humans.

Imatge 8: Refugiats arribant a la costa, font: UNHCR

Per una altra banda, dos tractats que ha fet la Unió Europea en els darrers anys, han marcat molt el camí dels refugiats a l'hora d'aconseguir el seu objectiu, es tracta del "Reglament de Dublín" i "l'Acord entre la UE i Turquia".

El Reglament de Dublín (2013)

Aquest tractat existeix des de l'any 1990, però al llarg de les dècades ha anat evolucionant per adequar-se a l'època i l'última actualització va ser el 2013, amb l'inici de l'èxode massiu de refugiats.

En principi, aquesta convenció es va fer per establir quin Estat Membre s'ha de fer càrrec de cada sol·licitud d'asil registrada.

Entre tots els punts que recull "El Reglament de Dublín", destacaré els següents:

- Els criteris que es prendran per determinar quin és l'Estat responsable són:
  - Primerament, si té família en algun Estat Membre aquest estat serà el responsable
  - Si no té cap relatiu a Europa, es passarà a comprovar si té o ha tingut cap permís de residència a algun país de la UE
  - Finalment, si cap dels dos criteris anteriors s'adapten a la persona que es tracta, el país a càrrec de la seva sol·licitud serà on va arribar a la UE, sigui de forma legal o il·legal
- Si el sol·licitant ha rebut una notificació assegurant que la seva sol·licitud ha estat refutada, no pot fer una altra en cap Estat Membre
- Contràriament al punt anterior, que un estat accepti la sol·licitud, no vol dir que un altre país de la UE ho faci.

Acord UE-Turquia

Aquest acord va entrar en vigor el passat març. A causa de l'estat d'emergència en el que es trobava Europa, els seus líders polítics van considerar que l'única manera d'aturar el flux d'arribades il·legals era retornar a tota persona que arribi d'aquesta forma i no tingui dret a protecció internacional a Turquia.

-Com què no tenen dret a protecció internacional?

Aquest és un tema que la UE ha tingut que ajustar perquè el tractat fossi legal.

Finalment, van establir que no tenen dret a la protecció internacional qui:

- Ha arribat a Europa sense el·laborar una sol·licitud d'asil
- La seva sol·licitud ha estat refutada perquè és considerat immigrant econòmic
- L'origen de la travessia ha estat Turquia, país que la UE ha anomenat estat segur i, per tant, no es pot considerar que fugi d'un país on la seva vida està en perill

A canvi de retornar totes aquestes persones, han establert que per cada siria retornat, un que ja estigui a Turquia vindrà a la UE de forma legal. Aquest acord només és pels sirians, queden exclosos altres refugiats de qualsevol nacionalitat.

Què treu Turquia de tot això?

- Per mantenir a totes aquestes persones i que puguin gaudir de sanitat, educació i permís per treballar, la UE li donarà 6 milions d'euros
- La UE ho prepararà tot perquè a partir del pròxim juliol, Turquia no necessiti visat per vindre al continent
- És reprendran les negociacions perquè Turquia formi part de la UE

3.4. Un cop a Europa: La ruta dels Balcans

Quan els refugiats arriben a Grècia, la majoria emprèn una ruta amb destinació Alemanya, aquesta ruta rep el nom de "Ruta dels Balcans".

Té origen a Grècia, d'allà passen a Macedònia, després Sèrbia, Eslovènia i finalment Àustria que és l'últim país que travessen abans d'arribar a Alemanya. Tot i que en un principi la ruta era aquesta, s'ha vist afectada per les diferents barreres que països de l'espai Schengen han posat.

Imatge 9: Ruta dels Balcans, font: diari "ABC" del dia 28/08/2015

4. QUÈ DIU LA UNIÓ EUROPEA?

Interpretació de l'entrevista amb Ferran Tarradellas

Amb aquesta entrevista he pogut veure la mateixa situació des d'un altre punt de vista: el de la Unió Europea.

Primerament, Ferran Tarradellas m'ha confessat que la Unió Europea no havia previst la situació que la guerra ha desencadenat, sinó que va començar com una revolta popular i els conflictes mai se sap com acabaran. Podria ser per això que la resposta no ha estat a l'altura del que s'espera d'una institució tan coneguda com és la UE.

A més, he pogut comprovar com el tractat de Schengen no s'ha respectat del tot en alguns països però segons Ferran Tarradellas m'ha explicat, en el tractat es permet tancar les fronteres temporalment en situacions de crisi com aquesta, ja que les persones que han entrat no ho han fet de manera controlada i al seu torn no és el que l'espai Schengen preveu. El tractat va ser creat per traslladar totes les fronteres a l'exterior i controlar qui entra per aquestes, per tant, com que no van entrar de forma "legal", alguns països no han mantingut les seves fronteres obertes.

El punt més important del que hem parlat a l'anterior entrevista és el famós "Tractat de la UE amb Turquia". Doncs bé, Europa es va adonar com màfies utilitzaven la ruta est del mediterrani per la proximitat que Turquia, el país que més refugiats de Síria té, amb Grècia, un país de la UE, per fer negocis. Aquests negocis no vetllaven per la seguretat dels passatgers. És més, els refugiats arribaven en barques que no complien ni tan sols unes condicions mínimes i a més anaven sense tripulació per por d'anar a la presó, així un client que potser ni tenia idea de com es feia tripulava l'embarcació.

A partir d'aquell moment, per molt que Frontex enviés més vaixells, les màfies no aturaven el seu negoci, i per trencar-ho, la solució que Europa va veure va ser fer un tracte amb Turquia, de manera que els refugiats que arribessin d'aquest país serien refugiats, d'aquesta forma ningú pagaria uns 7.000 euros als traficants si no arriben al destí promès. Per fer això, s'ha considerat que Turquia és un país segur respecte a la guerra de Síria.

Per no només retornar gent, la Unió Europea es va comprometre a portar de forma legal a tants refugiats dels camps de Turquia com de Grècia es retornessin. Aquesta gent seria portada per criteris de vulnerabilitat i no econòmics.

Evidentment, el tractat inclou ajut econòmic, primerament a Turquia per garantir les necessitats bàsiques dels refugiats, i uns altres diners a Grècia per gestionar aquesta crisi tenint en compte la situació econòmica que el país travessa. A més, la intenció és repartir els refugiats de Grècia amb altres estats membres, però no està funcionant tan bé com la Unió Europea voldria.

Llavors, amb aquesta entrevista me adonat de la lògica que té el Tractat de Turquia però alhora pensó que han reduït les oportunitats que aquesta gent tenia d'arribar a Europa per fugir de la guerra. A més, un temps després de rellegir-me l'entrevista un dubte m'ha aparegut: "què passarà quan ningú arribi a les costes de Grècia? Cap refugiat serà portat a Europa de forma legal?"

5.EVOLUCIÓ DE LES SOL·LICITUDS D'ASIL A LA UNIÓ EUROPEA

5.1.Conceptes importants

La protecció internacional

Segons ACNUR, la protecció internacional és el conjunt de les activitats destinades a assegurar l'accés igualitari i el goig dels drets de les dones, homes, nenes i nens.

Aquesta protecció comença amb el reconeixement d'asil a un país segur i garantint els drets fonamentals. I termina quan s'aconsegueix una solució duradora, hi ha tres opcions possibles:

- Que es produeixi una repatriació voluntària quan el país sigui un lloc segur on viure
- Que hi hagi una integració local al país d'acollida
- Es produeixi un reassentament a un tercer país d'asil

La migració mixta

El nom fa referència a un flux migratori compost per diferents tipus de persones amb necessitats de protecció distintes que viatgen juntes, és a dir, utilitzen les mateixes rutes i mitjans de transport.

Dintre d'un flux migratori podem distingir:

- Immigrant
  - Forçats: Han hagut d'emprendre aquest viatge perquè la seva vida estava en risc al seu país d'origen, és el cas dels refugiats.
  - Voluntaris: Poden haver passat situacions greus però el motiu que destaca per sobre dels altres i pel qual viatja és per millorar les seves condicions de vida i econòmiques.

- Apàtrides

Són les persones no considerades nacionals per cap país o que no gaudeixen dels drets fonamentals dels quals gaudeixen altres nacionals en el seu estat d'origen.

El sol·licitant d'asil

La majoria d'aquestes persones quan arribin a la seva destinació passaran a ser sol·licitants d'asil, és a dir, persones que diuen necessitar protecció internacional però que estan a l'espera que les autoritats estatals prenguin una decisió sobre la seva sol·licitud.

Resolució de les sol·licituds d'asil

Una vegada presentada la sol·licitud, quina resposta puc obtenir?

Dintre de la varietat de respostes existents, cal distingir entre si està refutada o acceptada. Si l'han refutat és perquè no consideren que compleixes els requisits necessaris per obtenir protecció internacional.

En canvi, si l'han acceptat, existeixen diferents condicions:

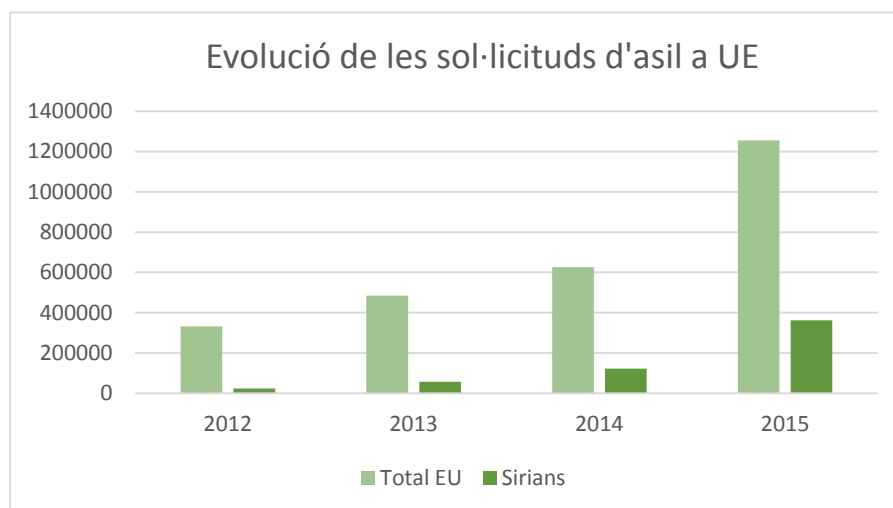
- Reconèixer el dret d'asil, és el que fan amb els refugiats
- Concedir protecció subsidiària, això s'aplica a les persones que no tenen reconeguda la protecció internacional però hi ha motius que demostrin que si retorna al seu país pot sortir perjudicat
- Finalment, existeix la possibilitat que donin una autorització de residència temporal per motius humanitaris (circumstàncies excepcionals).

5.2. Increment de les sol·licituds procedents de Síria

Els sirians porten des del 2012 demanant asil a la Unió Europea, però, el que va començar sent un petit percentatge del total de les sol·licituds d'asil que rebia

Europa, va anar evolucionant a mesura que el conflicte s'allargava i l'esperança es perdia, fins a convertir-se en el país que més sol·licituds d'asil demana.

Això es pot observar clarament al següent gràfic:

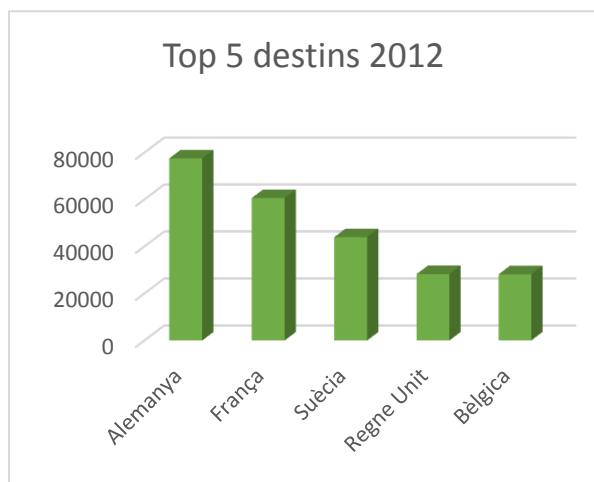
Gràfic 2: Evolució de les sol·licituds d'asil a la UE, font: elaboració pròpia a partir de la informació d'eurostat

El gràfic recull totes les sol·licituds d'asil dels siris a tot el conjunt de la Unió Europea, tot i que evidentment hi ha uns països més aclamats que d'altres, és el cas d'Alemanya, Suïssa i països que en general han adoptat una política menys restrictiva i no experimenten una gran crisi econòmica. Ja que és lògic que a l'hora de prendre la decisió d'on anar, han de valorar les oportunitats que aquest país els hi ofereix. Aquestes dades queden reflectides en els gràfics que veurem i comentarem a continuació.

Pel que fa al gràfic anterior, es pot observar que hi ha hagut una gran crescuda de les sol·licituds d'asil a Europa, tant procedents de Síria com d'altres orígens.

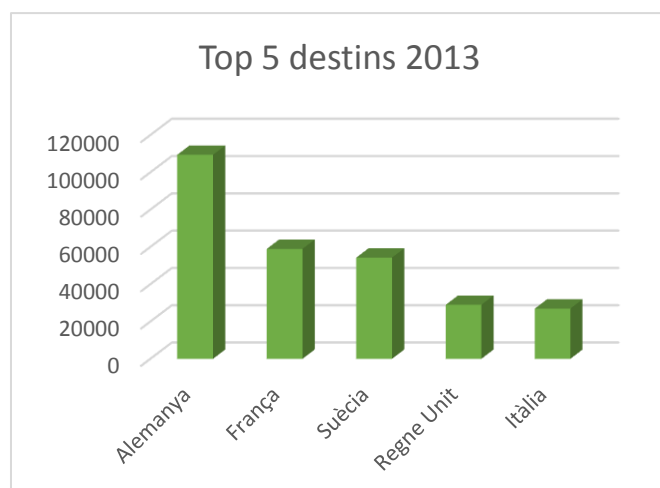
Europa en quatre anys ha passat de rebre unes 300.500 sol·licituds el 2012 a superar 1.200.000 sol·licituds l'any 2015. Les sol·licituds d'asil de Síria tampoc es queden enrere, el 2012 Europa va rebre menys de 100.000 i el 2015 gairebé 400.000. Aquest fet explica el motiu pel qual la Unió Europea no ha sigut capaç de gestionar l'auge de les sol·licituds d'asil en els darrers anys.

5.3.Evolució dels destins més demanats

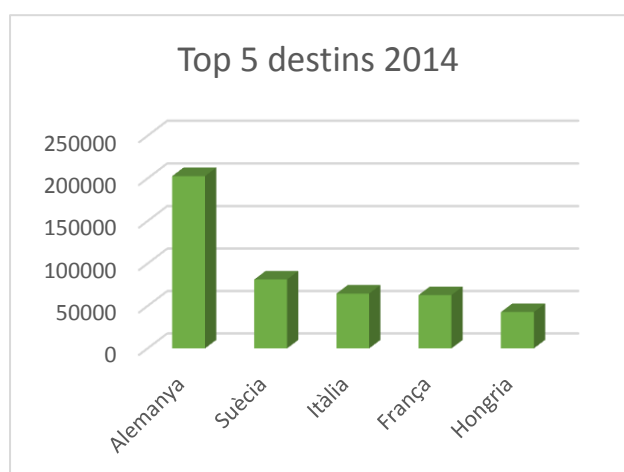

Gràfic 3: Top 5 destins 2012, font: elaboració pròpia a partir de la informació d'eurostat

En el darrer gràfic que porta com a títol “Top 5 destins 2013” podem veure com els sol·licitants d’asil que arribaren a Europa el 2013, esperaven arribar als mateixos destins que el darrer any exceptuant Bèlgica que va quedar substituït per Itàlia.

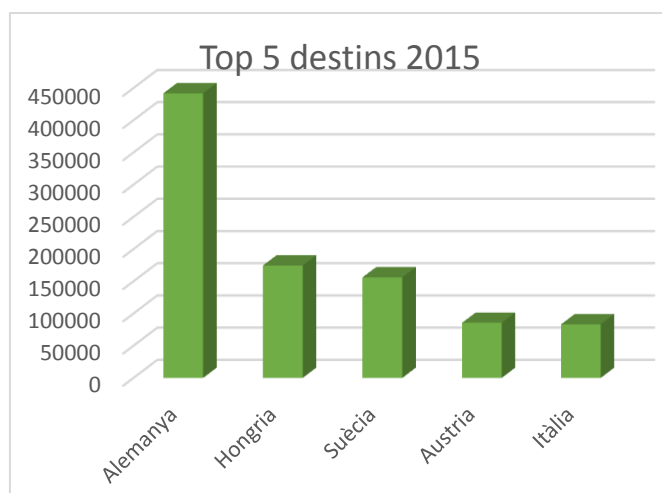
Gràfic 4: Top 5 destins 2013, font: elaboració pròpia a partir de la informació d'eurostat

Gràfic 5: Top 5 destins 2014, font: elaboració pròpia a partir de la informació d'eurostat

El gràfic següent que s’anomena “Top 5 destins 2014” ens mostra una variació dels països més aclamats pels sol·licitants d’asil respecte als anys 2012 i 2013. En aquest gràfic podem observar com Alemanya continua sent el destí preferit mentre que Suècia puja del tercer lloc al segon, Itàlia també experimenta una pujada del quart al tercer lloc, França passa del segon lloc al quart, i finalment Hongria s’incorpora a la cinquena posició.

Al gràfic que porta com a títol “Top 5 destins 2015” s’observa un altre cop una variació en els destins preferits pels sol·licitants d’asil respecte als darrers anys. Com em vist prèviament en els altres gràfics, Alemanya segueix sent la líder indiscutible però, en el segon lloc trobem a Hongria. Al tercer lloc es posiciona Suècia que descendeix una posició, en canvi, a la quarta posició apareix Àustria. Finalment, a la darrera posició se situa Itàlia que l’any 2014 ocupava el tercer lloc.

Gràfic 6: Top 5 destins 2015, font: elaboració pròpia a partir de la informació d'eurostat

Recollint la informació de tots els gràfics corresponents al comportament de la demanda de sol·licituds d’asil per països es pot afirmar que el destí preferit per la major part dels sol·licitants és Alemanya probablement per la seva política menys restrictiva i per l’economia del país que els obre les portes a un futur amb treball.

França i Suècia també són uns països bastant aclamats tot i tindre petites variacions al llarg dels anys, i és per la mateixa raó, aquests països han adoptat una política més oberta a acollir refugiats que altres països de la UE. Bèlgica també es podria classificar dins d’aquest grup tot i perdre força a partir de l’any 2013.

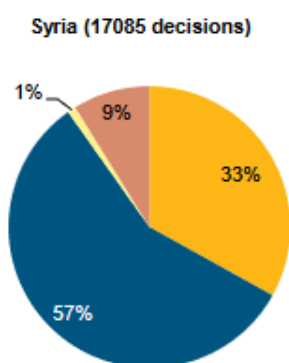
El cas de Regne Unit és una mica diferent, durant els anys 2012 i 2013 va estar molt demanat però els anys següents no apareix a la llista dels destins més aclamats. Aquest fet podria explicar-se perquè la crisi dels refugiats no va assolir el seu màxim auge fins al 2014, any en què els països van començar a adoptar polítiques més restrictives. En aquest cas, Regne Unit ho tenia més fàcil que qualsevol altre país gràcies a ser una illa.

Itàlia és un país que està present en gairebé tots els anys, ja que és la porta a Europa, és a dir, per on la major part dels refugiats van arribar al continent. És per això que molts en comptes d’emprendre ruta cap al nord d’Europa, van decidir demanar sol·licitud al mateix país d’arribada.

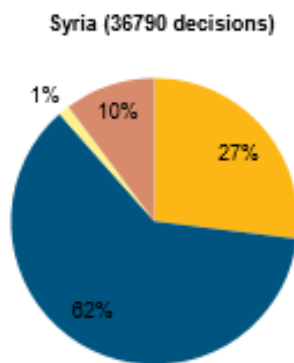
Fent referència als darrers països incorporats a la llista en el període de 2014 a 2015 trobem Àustria i Hongria, que apareixen als destins més sol·licitats pel fet d'estar localitzats al mig de la ruta que la majoria de refugiats emprenen des de Grècia o Itàlia cap al nord d'Europa.

5.4. Resolucions sol·licituds de Síria

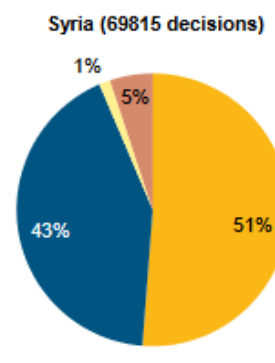
Pel que fa a les resolucions d'aquestes sol·licituds, abans he explicat les diferents opcions existents, doncs ara veurem quin és el percentatge d'aprovades (i en quin estat) i denegades. Durant els anys la situació ha anat canviant:

Gràfic 7: Resolucions 2012, font: eurostat

Gràfic 8: Resolucions 2013, font: eurostat

Gràfic 9: Resolucions 2014, font: eurostat

Els tres gràfics circulars anteriors ens mostren de quina manera es van acceptar o denegar les sol·licituds d'origen sirià des de l'any 2012 al 2014.

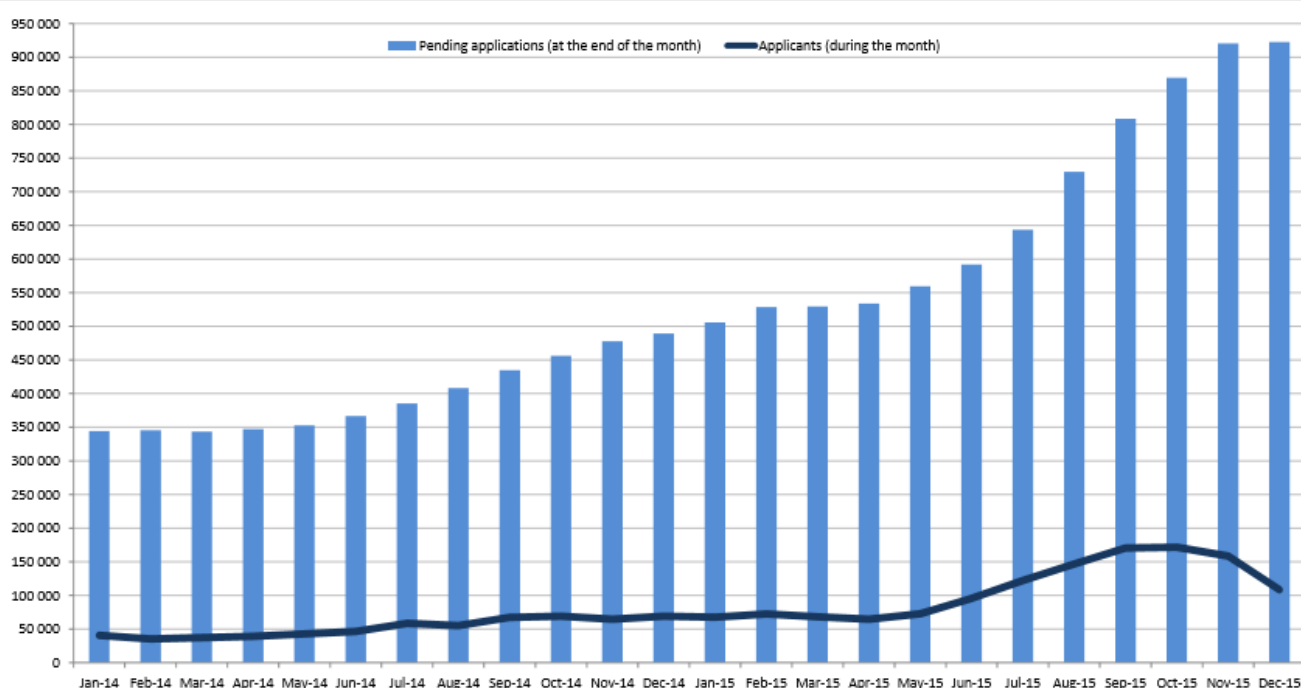
Primerament, al 2012 podem observar que es van denegar un 9% de les sol·licituds mentre que l'altre 91% van ser acceptades. Dintre d'aquestes la majoria de sol·licitants van rebre protecció subsidiària, un 57%, el 33% van rebre l'estat de refugiat i l'1% de les sol·licituds restant van ser acceptades per raons humanitàries.

Pel que fa a l'any 2013, el 10% de les sol·licituds van ser denegades i dintre del percentatge d'acceptades trobem que al 62% se'ls va donar protecció subsidiària. Les altres sol·licituds van ser acceptades o bé reconeixent-los l'estat de refugiat, un 27%, o per raons humanitàries, corresponen un 1% del total de les sol·licituds.

L'any 2014 les sol·licituds denegades van disminuir a un 5% i pel que fa a les acceptades, el 51% van rebre l'estat de refugiat. Fent referència a l'altre 44% restant, un 1% correspon a les sol·licituds acceptades per raons humanitàries i el 43% a qui se'ls va donar protecció subsidiària.

Finalment, cal esmentar que en aquests gràfics s'observa una evolució amb tendència a augmentar el percentatge de sol·licituds acceptades i reconèixer l'estat de refugiat dels sol·licitants.

5.5. Sol·licituds pendents

Gràfic 10: sol·licituds en espera dels anys 2014-2015, font: eurostat

No inclou els Països Baixos a l'any 2014 ni Àustria durant els dos anys

Al gràfic de barres anterior podem observar com les barres mostren el nombre de sol·licituds d'asil a les quals la Unió Europea encara no va donar resposta entre els anys 2014 i 2015, incloent-hi tots els orígens, no únicament Síria. Pel que fa a la línia que travessa les barres representa el número de sol·licituds d'asil que es van rebre a cada mes.

Per tant, es podria dir que en aquest gràfic es veu clarament com la Unió Europea no havia previst un èxode migratori tan gran, ja que si ens fixem, va tancar l'any 2015 amb més de 850.000 sol·licituds pendents.

6.CONCLUSIONS

La mediàtica crisi dels refugiats ha arribat al cor de gairebé tot el món, especialment dels habitants de la Unió Europea que s'han trobat amb el problema a les portes del seu territori. És en aquest moment que la Unió Europea ha adoptat certes mesures per gestionar aquest èxode massiu de refugiats i aquestes han estat qüestionades per molta gent. Llavors, **ha estat la resposta de la Unió Europea adequada?**

Aquest va estar el punt de partida del meu treball i a mesura que he aprofundit en els diferents apartats que el componen he fet diversos descobriments que han modificat en certa manera la forma en la que veig aquesta situació.

Respecte a la qüestió que m'ha fet elaborar el treball és difícil dir que he trobat una resposta definitiva, jo diria que puc respondre-la parcialment. La resposta de la Unió Europea és el conjunt d'accions que els 28 estats membres han pres davant la crisi dels refugiats i es podria dir que ha anat en contra dels seus principis i valors pel que fa a la dignitat humana i a la llibertat. I dic això perquè el tracte que han rebut de vegades ha estat inhumà i tampoc han tingut la llibertat d'escollir una cosa tan senzilla que afectarà la seva vida com on volen anar a viure com refugiats, fet que es regula amb el reglament de Dublín.

Però per l'altre costat, veig que aquells acords que he mencionat al principi i que jo pensava que la Unió Europea havia trencat, segons el representant de la Unió Europea m'ha explicat, no ho han fet. Pel que fa a l'acord de Schengen ha estat respectat perquè en aquest hi ha un apartat que permet l'incompliment temporal per crisi com aquestes. A més, s'ha de tenir en compte la frase: “Un espai comú on tota persona que hi hagi entrat de forma regular per una frontera exterior o sigui resident d'algun estat signant, pugui circular lliurement amb la seva seguretat garantida”. De manera que com els refugiats no van entrar de forma regular, no es pot afirmar que aquest tractat no s'hagi respectat.

Fent referència al famós “Tractat de la UE amb Turquia” també han aconseguit fer-ho sense que s'incompleixi cap article, perquè per exemple, han tingut en compte que a les conclusions de Tampere on trobem “Principi de no-refusament, no es pot retornar a ningú amb perill de persecució”. I com ho han fet perquè això sigui legal? Turquia ara és considerat un país segur respecte a la guerra de Síria, tot i que tenim present que Turquia no és un país molt estable políticament. Llavors, al ser

considerat un estat segur, és el primer país segur per aquells que fugen de Síria i per tant, Europa no es veu amb l'obligació d'acollir-los. Ara bé, hi ha casos excepcionals com el grup religiós dels kurds que a Turquia la seva vida estaria en risc i per tant, Europa ha d'acollir-los per ser Grècia el primer país segur.

L'article sobre el qual tinc dubtes que la Unió Europea ho hagi respectat o no retornant als refugiats a Turquia, és el 19 de "La carta dels drets fonamentals de la UE": "Es prohibeixen les expulsions col·lectives", ja que l'elevat nombre d'expulsions ho posa en dubte, però no estic del tot segura que aquest refutament sigui considerat expulsió.

De qualsevol manera, com he dit prèviament penso que legalment la Unió Europea ha respectat més lleis de les que en un principi pensava tot i que considero que la seva resposta no ha estat com la que s'esperava d'una institució amb un prestigi mundial. Aquesta institució hauria d'haver previst encara que fos amb una altra magnitud el nombre de desplaçats que fugirien de la guerra, si ho haguessin fet, potser els hi hagués donat temps a idear un pla millor per tractar el tema. I aquí és on entra en joc la qüestió moral, la qual el meu treball no tracta però, tots hem vist imatges dramàtiques que mostren les precàries condicions de vida que tenen als mitjans d'informació.

Un altre punt que m'agradaria esmentar és la poca col·laboració que hi ha hagut entre els estats membres, ja que han vist com Grècia i Itàlia albergaven milers de refugiats i no donaven abast, i encara així pocs refugiats s'han repartit per distribuir la feina.

Fent referència a l'altra hipòtesi del meu treball relacionada amb les rutes: "**Gairebé tots els refugiats passen primer per Turquia**", he pogut corroborar la informació però per explicar-ho millor s'han de situar els fets cronològicament.

La guerra es diu que va començar el març del 2011 amb el grafiti que uns joves van fer a la seva escola amenaçant al dictador del país. Però, en realitat aquest fet va ser la gota que faltava per vessar el got i fer que la població, que havia estat reprimida amb les dues dictadures que únicament afavorien a una part de la població, amb el suport de l'impacte de les primaveres àrabs als països veïns, es rebel·lessin i demanessin un canvi de govern,

A partir d'aquell moment, la guerra civil va esclatar, tot i que dos fets que tindrien lloc uns anys endavant determinarien la magnitud del conflicte, serien l'aparició dels jihadistes i la intervenció de la coalició internacional i Rússia, ja que reforçarien els diferents bàndols existents i provocarien que aquesta guerra fos un conflicte important a escala mundial i no únicament intern.

Llavors, com a conseqüència milers de sirians es converteixen en desplaçats interns o refugiats a països veïns o a Europa. Aquest que fugen als països veïns, responent a la hipòtesi referent a les rutes, puc afirmar que majoritàriament van cap a Turquia, ja que fins al novembre del 2015 havia rebut 1.805.255 refugiats sirians, és a dir, el país que més refugiats té. I actualment continua sent-ho segons m'ha afirmat el director de la Comissió Europea de Catalunya amb més de 3 milions de refugiats. Per tant, Turquia és el país on gairebé tothom es dirigeix ja sigui per establir-se allà a causa que és un país proper a Síria i ideal per qui no té suficients recursos econòmics per vindre a Europa.

A més, pel que fa als que venen a Europa també ho és, ja que es troben que actualment no hi ha cap forma d'arribar legalment, perquè no es concedeixen visats a la població síria. Doncs bé, de la forma il·legal consisteix a utilitzar la ruta est del mediterrani per la presència de màfies que veuen negoci en la proximitat de Turquia amb les illes gregues. D'aquesta forma s'ensopeguen amb dues lleis que determinen el seu destí.

Primerament està el Reglament de Dublín que determina de quin país és responsable el refugiats sense que aquest tingui ni dret ni vot a opinar, ja que el reglament implica que el primer país segur on arribis és on t'has de quedar. L'altra llei que modifica els seus plans és el recent tractat de la Unió Europea amb Turquia, que es va idear per trencar el model de negoci de les màfies que portaven aquests refugiats de forma inhumana. Tot i això, amb el tractat no només han sortit mal parats els traficants, sinó que els mateixos refugiats han vist les seves oportunitats d'arribar a Europa reduïdes a gairebé cap.

Amb els gràfics elaborats he pogut observar com Alemanya és el destí preferit indiscutiblement pels refugiats, ja que durant els quatre anys que he analitzat ha liderat la llista de destins preferits rebent el 2012 77.500 sol·licituds d'asil i tancant el 2015 amb 441.800. Tot i això, Suècia tampoc es queda lluny registrant el 2012

43.900 i acabant el 2015 amb 156.100. Relacionant els dos països amb l'entrevista a Ferran Tarradellas s'explica la preferència amb les polítiques poc restrictives que aquests estats van adoptar.

Aquests descobriments són importants de cara a informar a la societat sobre el perquè o perquè no de les decisions preses per la Unió Europea davant la crisi i alhora dóna una visió general de les lleis existents que potser molta gent no coneixia. Durant el procés de cercar informació sobre dades oficials em van sorgir alguns problemes pel fet de ser un problema actual que fa que les dades no s'actualitzin tan ràpidament com la situació avança.

Finalment, m'agradaria esmentar que admiro el treball que fa dia a dia ACNUR, una agència de la qual poc havia sentit a parlar abans però que ajuda a milers de refugiats dia a dia. I crec que és important que tots els habitants de la Unió Europea ens pensem a pensar en què aquesta gent no són terroristes, únicament persones com nosaltres que han tingut la mala sort de patir una fatal guerra i per tant hem d'ajudar-los i no discriminar-los fent cas al que s'esmenta a l'article 21 de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea: "1. *Es prohibeix tota discriminació, i en particular l'executada per raó de sexe, raça, color, orígens ètnics o socials, característiques genètiques, llengua, religió o conviccions, opinions polítiques o de qualsevol altre tipus, pertinença a una minoria nacional, patrimoni, naixement, discapacitat, edat o orientació sexual*".

"You have to understand that no one puts their children in a boat unless the water is safer than the land" (Anònim)

7.AGRAÏMENTS

Aquest treball no hauria estat possible sense una sèrie de persones que m'han ajudat d'una manera o altra:

Els meus pares, per donar-me el suport moral que necessitava per tirar endavant el treball quan m'estressava per no saber com continuar i en general, per estar sempre allà per mi.

Ferran Tarradellas, el director de la Comissió Europea a Barcelona, gràcies per accedir a col·laborar en el treball dedicant-me una part del teu temps a resoldre alguns dubtes que tenia. Sense aquesta entrevista el treball no hauria estat el mateix.

Finalment, m'agradaria agrair a la meva tutora del treball, Sònia Ruiz, que si no hagués acceptat la meva proposta de treball fora de termini, probablement ara estaria fent un altre treball de qualsevol tema que no m'interessés tant com aquest. A més, m'ha facilitat informació útil per correu, fins i tot a l'estiu

8.FONTS D'INFORMACIÓ

Bibliografia

- Llibres
  - TSOURDI, Evangelia et al., *In search of Solidarity and Acces to Protection*. Florència, 2015.
  - Comissió Europea, *Cómo funciona la Unión Europea*, Bruselas, 2014. Unió Europea.
  - FRA, *Asylum and migration into the EU in 2015*, Luxemburg, 2016. Publications Office of the European Union
- Revistes i publicacions periòdiques
  - ACNUR, "Refugiados", núm.2, 2016, p.2-10
  - Marco Funk and Roderick Parkes, "Refugees versus terrorists", *European Union Institute for Security Studies (EUISS)*, gener 2016
  - Emanuela Roman, "Migrantes o refugiados? Crisis de una distinción y de las políticas", *La Vanguardia*, setembre 2015
  - Elspeth Guild, "La inmigración en la Unión Europea y la política de asilo", *La Vanguardia*,
  - Eurostat, "Asylum statistics", 2016???
  - Eurostat, "The number of asylum applicants registered in the EU27 rose to more than 330.000 in 2012", 22 març 2013
  - Eurostat, "The number of asylum applicants in the EU jumped to more than 625.000 in 2014", 20 març 2015
  - Eurostat, "Record number of over 1.2 million first time asylum seekers registered in 2015", 4 març 2016
  - Eurostat, "Asylum quarterly report", 15 juny 2016
  - Eurostat, "Asylum statistics", 2016??
  - Eurostat, "Asylum applicants and first instance decisions on asylum applications: 2013", març 2014

Webgrafia

- **Departament de Comunicació de la Comissió Europea**, *La Unió Europea*, [en línia]. http://europa.eu/index_es.htm
[Consulta: 2 juny 2016]
- Ministeri de l'Interior [en línia]. <http://www.interior.gob.es>
[Consulta: 30 juny 2016]
- ACNUR [en línia]. <http://www.unhcr.org/>
[Consulta: 30 juny 2016]
- Frontex [en línia]. <http://frontex.europa.eu>
[Consulta: 8 juliol 2016]
- **ALBA**, Ana, *Siria: la guerra que començà amb un grafiti* [en línia].
[Consulta: 2 agost del 2016]

ANNEXOS

ÍNDIX ANNEXOS

I.LLISTAT DE RECURSOS GRÀFICS	I
I.I.Figures	I
I.II.Imatges	I
I.III.Mapes	I
I.IV.Gràfics	II
I.V.Taules	II
II.Diverses branques de l'Islam habitants a Síria	III
II.I.Xiïtes i Sunnites	III
II.II.Alauites	III
II.III.Drusos.....	III
III.TAULA CONSEQÜÈNCIES DE LA GUERRA.....	IV
IV.ENTREVISTA A FERRAN TARRADELLAS I ESPUNY	VII

I.LLISTAT DE RECURSOS GRÀFICS

I.I.Figures

- Figura 1: Valors i principis de la UE, font: elaboració pròpia a partir de les dades de la UE
- Figura 2: Països de la UE, font: elaboració pròpia a partir de les dades de la UE
- Figura 3: Bàndols enfrontats, font: elaboració pròpia segons la informació proporcionada pel diari “El Periódico”
- Figura 4: La coalició internacional, font: elaboració pròpia segons la informació de “El Periódico”
- Figura 5: Suma dels refugiats sirians, font: elaboració pròpia segons les dades de “Geografia infinita” a dia 28/11/15
- Figura 6: Classificació dels països, font: elaboració pròpia basant-me en la informació de Frontex

I.II.Imatges

- Imatge 1: Refugiats de la Segona Guerra Mundial, font: diari “Time” del dia 11/09/2015
- Imatge 2: Camp de refugiats de ACNUR, font: ACNUR
- Imatge 3: Refugiats a un camp de refugiats, font: ACNUR
- Imatge 4: Hafez al-Asad, font: wikipedia
- Imatge 5: Bashar al-Asad, font: wikipedia
- Imatge 6: Grafiti que inicia la guerra, font: web “Globalvoices”
- Imatge 7: jihadistes, font: web “Playground”
- Imatge 8: Refugiats arribant a la costa, font: Unicef
- Imatge 9: Ruta dels Balcans, font: diari “ABC” del dia 28/08/2015
- Imatge 10: Ferran Tarradelles, font: Comissió Europea Barcelona

I.III.Mapes

- Mapa 1: Localització de Síria, font: web “expansión”
- Mapa 2: Zones ocupades pels diferents fronts, font: “El Periódico” del dia 11/03/2016
- Mapa 3: Ruta est del Mediterrani, font: elaboració pròpia a partir de l’informació de Frontex

- Mapa 4: Ruta central del Mediterrani, font: elaboració pròpia a partir de l'informació de Frontex
- Mapa 5: Ruta oest del Mediterrani, font: elaboració pròpia a partir de l'informació de Frontex
- Mapa 6: Ruta oest africana, font: elaboració pròpia a partir de l'informació de Frontex

I.IV.Gràfics

- Gràfic 1: Repartiment de la població siriana, font: elaboració pròpia segons les dades del vídeo de la web "República": "El conflicto Sirio en cinco minutos"
- Gràfic 2: Evolució de les sol·licituds d'asil a la UE, font: elaboració pròpia a partir de la informació d'eurostat
- Gràfic 3: Top 5 destins 2012, font: elaboració pròpia a partir de la informació d'eurostat
- Gràfic 4: Top 5 destins 2013, font: elaboració pròpia a partir de la informació d'eurostat
- Gràfic 5: Top 5 destins 2014, font: elaboració pròpia a partir de la informació d'eurostat
- Gràfic 6: Top 5 destins 2015, font: elaboració pròpia a partir de la informació d'eurostat
- Gràfic 7: Resolucions 2012, font: eurostat
- Gràfic 8: Resolucions 2013, font: eurostat
- Gràfic 9: Resolucions 2014, font: eurostat

I.V.Taules

- Taula 1: Comparativa rutes 2015, font: Elaboració pròpia amb les dades de la IOM
- Taula 2: Comparativa rutes 2016, font: Elaboració pròpia amb les dades de la IOM

II.DIVERSES BRANQUES DE L'ISLAM

II.I.Xiïtes i Sunnites

La divisió de Xiïtes i Sunnites es troba el 632dC, quan el profeta Mahoma mor sense deixar un clar successor. És en aquell moment quan es formen dos bàndols:

-Uns creien que havia de succeir-li Ali, ja que era el seu cosí i gendre. Aquest que eren partidaris a Alí ('Shi'atu Ali') són els que avui dia coneixem com xiïtes.

-Altres, però, no van veure just que el successor hagués de ser de la mateixa sang que el profeta Mahoma. Per aquest motiu, creien que el nou successor havia de ser escollit per la comunitat musulmana, van argumentar aquesta decisió amb el llibre "Sunna" que conté paraules de Mahoma i dels seus seguidors. El llibre del qual van treure els seus arguments van donar nom a aquesta nova branca de l'islam: sunnites.

Una de les grans diferències es refereix a "la doctrina del imanato", segons la qual els xiïtes defensen l'existència de dotze líders espirituals que transmeten la paraula del profeta al poble. Mentre que els sunnites creuen en l'adoració directa a Mahoma, és a dir, sense intermediaris.

II.II.Alauites

Els alauites són una rama peculiar de l'Islam, ja que relativitza alguns dels principis de la religió com les cinc pregàries al dia, la peregrinació a la Meca o el dejuni durant el mes del Ramadà.

II.III.Drusos

Aquest moviment va néixer a l'Egipte el 1019 i el líder del qual és Hamza ibn Ali Ibn Ahmad. Van donar suport al califa contemporani a l'època Tariq Al Hakim, qui va perseguir cruelment als cristians. Aquest califa va morir el 1021, però els drusos creuen que va ser amagat per Déu i que tornarà com el Mahdi (messies islàmic) el dia del judici. Creuen en profetes com Adán, Noé, Abraham, Sara, Jacob, Moisès, Salomó, Joan el Baptista, Jesucrist, i Mahoma. Tampoc permet el matrimoni amb membres d'altres religions i a diferència d'altres branques de l'Islam, no respecten la poligàmia.

III.TAULA CONSEQÜÈNCIES DE LA GUERRA

DADES	2009		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Població	20.566.000		20.720.000	20.501.000	19.978.000	19.322.000	18.772.000	18.502.000
Esperança de vida	T	73,12	72,31	71,49	70,79	70,30	70,07	-
	H	69,42	67,99	66,55	65,32	64,44	63,97	-
	D	77,01	76,85	76,67	76,52	76,45	76,48	-
Sol·licitants d'asil	EU	-	-	-	332.000	435.000	626.000	1.255.600
	S	-	-	-	23.240	50.000	122.800	362.800
	%	-	-	-	7	12	19,62	28,89

EVOLUCIÓ	2009		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Població	100%		100,75% (+0,75%)	99,68% (-1,07%)	97,14% (-2,54%)	93,95% (-3,19%)	91,28% (-2,67%)	89,96% (-1,32%)
Esperança de vida	T	100%	98,89% (-1,11%)	97,77% (-1,12%)	96,81% (-0,96%)	96,14% (-0,67%)	95,83% (-0,31%)	-
	H	100%	97,94% (-2,06%)	95,87% (-2,07%)	94,09% (-1,78%)	92,83% (-1,26%)	92,15% (-0,68%)	-
	D	100%	99,79% (-0,21%)	99,56% (-0,23%)	99,36% (-0,2%)	99,27% (-0,09%)	99,31% (+0,04%)	-
Sol·licitants d'asil a la Unió Europea	EU	-	-	-	100%	131,02% (+31,02%)	188,55% (+57,53%)	378,01% (+189,46%)
	S	-	-	-	100%	215,15% (+115,15%)	528,40% (+313,25%)	1561,10% (+1032,7%)

D'aquestes dues taules es crea una última taula que recull el creixement i decreixement desde el 2009 al 2015 (exceptuant les dades que falten):

Població		-10,04%
Esperança de vida	T	-4,17%
	H	-7,85%
	D	-0,69%
Sol·licituts d'asil	EU	+278,01%
	S	+1461,10%

T=Total
H=Homes
D=Dones
EU=sol·licituds totals rebudes a la Unió Europea
S=sol·licituds rebudes a la Unió Europea de Síria

Amb aquestes taules he volgut representar l'impacte que la guerra ha anat causant al llarg dels anys a Síria. Per fer això, he agafat les variants de població, esperança de vida i sol·licitants d'asil. Al seu torn les últimes dues variants se subdivideixen primerament en homes, dones i total; i pel que fa als sol·licitants d'asil en sol·licituds rebudes a la Unió Europea, sol·licituds procedents de Síria i per últim, el percentatge que aquestes presenten respecte al total.

Una vegada la taula que representa la situació pertanyent a cada any, he passat a representar la segona, que estudia el creixement o decreixement que les variables han experimentat. Per aconseguir això, he assignat el valor 100% a la primera dada de cada variable, ja que serà la dada de la qual partiran els meus càlculs.

Per acabar, he volgut fer una taula resum a la que s'observés clarament l'evolució des de la primera dada registrada fins a l'última. És observable que els resultats obtinguts són els esperats davant d'una guerra d'aquesta magnitud.

La població ha anat descendint progressivament des dels 20.566.000 habitants inicials fins als 18.502.000 registrats el 2015. Això representa una caiguda d'un 10,04%.

Pel que fa a l'esperança de vida, únicament va augmentar en el període que comprèn del 2013 al 2014, però va ser un percentatge irrellevant (0,04%). Per tant, es pot dir que en general l'esperança de vida ha baixat un 0,69% en total. Però, si ho analitzem separant els gèneres, podem observar que el més castigat és el masculí, que passa d'uns 69 anys a 63 anys. Aquest fet es deu sobretot que els homes solen anar a la guerra.

Fent referència als sol·licitants d'asil és evident que augmenten a mesura que la guerra s'allarga i la població cerca fugir de la seva trista realitat. Tot i això, cal esmentar que el creixement és exagerat, la Unió Europea passa de rebre 332.000 sol·licituds d'asil l'any 2012 a 1.255.600 el 2015. El mateix fenomen es produeix amb les sol·licituds d'asil procedents de Síria, que eren 23.240 el 2012, un 7% de les sol·licituds totals, a 362.800 el 2015.

IV. ENTREVISTA A FERRAN TARRADELLAS I ESPUNY

Ferran Tarradellas i Espuny va néixer a Barcelona el 1966. És llicenciat d'Història i Periodisme a la Universitat de Barcelona i a la Pompeu Fabra respectivament. Ha ocupat càrrecs importants en representació de la Unió Europea com per exemple, va ser portaveu d'energia a la Comissió

Imatge 10: Ferran Tarradellas, font: Comissió Europea Barcelona

Europea (CE) i portaveu de cooperació internacional, ajut humanitari i resposta a les crisis a la CE. Des del 2012, és director de la representació europea a Barcelona.

La primavera àrab va començar el 2010, pel que tinc entès, va preveure la Unió Europea que hi hauria un èxode massiu com el present?

No, la primavera àrab va començar com una revolta popular a diversos països a Tunísia i Egipte, per exemple. A Tunísia és una revolta que va acabar relativament bé, i hi ha hagut un procés de canvi al país i s'ha establert un règim constitucional, que amb els seus problemes perquè també té atacs terroristes, se n'ha sortit. Altres països, com Egipte, va acabar amb la instauració d'un govern encapçalat per un general, el general Sisi. Altres països com a Líbia va acabar en una guerra civil de la qual encara no s'han sortit i a Síria, ha acabat amb una guerra civil terrorífica que ha generat desenes de milers de refugiats i desplaçats interns. Llavors, ho preveia la Unió Europea? No, quan comença un conflicte és molt difícil de preveure com acabarà, per això en principi sempre és millor buscar solucions negociades abans d'arribar a un conflicte perquè els conflictes sempre seran imprevisibles. En aquest cas està claríssim que no s'esperava que una guerra com aquesta que té lloc a Síria fos tan catastròfica com ho està sent.

Els països que no pertanyen a l'acord de Schengen, he vist que necessiten com un visat per accedir a l'àrea...

No, tenen controls fronterers, no necessites un visat perquè dins de la Unió Europea hi ha llibertat de moviment de persones però sí que pots tenir control fronterer. El cas més típic és Gran Bretanya que bueno han fet el referèndum aquest, que a veure com acaba història, doncs tu agafes i te'n vas a Gran Bretanya i és possible que et

demanin que t'identifiquis, amb un carnet d'identitat o amb el passaport. En canvi, si vas a França, en principi no et poden demanar que t'identifiquis perquè és part de l'espai Schengen.

És que, en una web no oficial vaig llegir que hi havia com “una llista negra” de l’Espai Schengen on estava Síria, i em va sobtar una mica, m’ho podries explicar, si us plau?

Els ciutadans de països tercers Síria o jo que sé, Xina, necessiten un visat per entrar a un altre país de la Unió Europea. El tema és que quan es dona un visat a un ciutadà d'un país tercer perquè entri dins de la Unió Europea, normalment els cònsols dels 28 estats membres que estan en aquest país es posen d'acord a qui es dona el visat, els cònsols de l'espai Schengen. Perquè en el moment en què entra algú, entra a l'espai Schengen, llavors han d'estar tots d'acord, m'entens? I ara encara es vol reforçar més això amb un sistema de registrament previ abans que et donin el visat, és a dir, si tu dius que tu vius a Malàisia i vols venir a França, per exemple, abans d'entrar a França hauries d'entrar a una web i dir: “jo sóc tal persona, viuré en aquest lloc, etc.” Perquè abans que vinguis es pugui comprovar que les informacions que has donat són correctes, el que passa per entrar als Estats Units.

I una vegada entra a la Unió Europea, té llibertat de moviment també?

Sí, tot i que ara hi ha restriccions de moviments entre països de l'espai Schengen precisament per la crisi dels refugiats. Com hi van entrar molts immigrants sense ser controlats, doncs va haver-hi una sèrie d'estats membres que van decidir posar controls fronterers. Això és una cosa que l'acord de Schengen preveu en casos de crisis d'aquests temes no? Per problemes de seguretat i d'ordre públic. Llavors tu pots posar restriccions temporals sempre i proporcionades en cas que hi hagi un problema d'aquest ordre, els primers que ho van fer van ser els suecs, després els danesos, després els alemanys amb Àustria, després Àustria amb Eslovènia i amb Hongria, Macedònia i Hongria; i Croàcia.

Els refugiats sirians normalment arribaven a Grècia, passaven a Macedònia, de Macedònia passaven a Sèrbia. De Sèrbia ja es dirigien a Eslovènia o a Hongria directament, i després a Àustria i Alemanya. És el que s'anomena la ruta dels Balcans.

Si, sobre això, he trobat que han canviat les tendències, abans arribaven més a Itàlia i ara ho fan a Grècia

Si, és a dir, la costa de Líbia està molt a prop de la frontera amb Malta i Itàlia, aquest dos eren els països que rebien més, però no rebien tants refugiats com immigrants socials, és a dir, gent que venia de les regions pobres de l'Àfrica i volien arribar aquí i es pujaven a pateres poc estables, tot i que eren distàncies curtes és suficient perquè es giressin perquè són vaixells que estaven fets de qualsevol manera, són molt perilloses. L'altre dia vaig anar a la conferència on hi havia un nano d'origen ghanès que explicava la seva travessia que va ser des de Ghana fins a Barcelona. Llavors va explicar que els obligaven a construir els vaixells a ells, els que havien pagat, després es pujaven i "bona sort", si es morien es morien.

Jo vaig llegir que com que si t'agafen vas a la presó, no hi havia tripulació

Exacte, normalment un dels que viatja condueix i a aquest li fan un descompte, però no en tenen ni idea. Aquest nano ens explicava, és dramàtic, que van sortir tres vaixells, els altres dos es van enfonsar i, en un d'aquests es va enfonsar un dels seus millors amics, ell no sabia nedar, llavors va tenir sort que el seu vaixell no es va enfonsar però podria haver passat.

Si, va tindre sort

De debò que si, i el problema és que s'ha de combatre amb aquest tràfic il·legal de persones.

Els que venien per Grècia, sí que eren els refugiats perquè el país que més refugiats té actualment és Turquia, té més de dos milions de refugiats no? Doncs, des de les costes de Turquia es poden veure les illes de Grècia i és clar, això feia que molts s'arrisquessin a fer això, i també van sortir màfies que afavorien aquest tràfic d'immigrants, que eren refugiats en aquest cas, per això era important fer un pacte amb Turquia.

Ja que has mencionat el Tractat de Turquia, del qual hi ha opinions varies, tinc entès que per cada sirià que es retorni a Turquia, un serà portat de forma legal perquè ara Turquia és un estat segur...

Exactament, o sigui, perquè vegis una mica la lògica d'això. Hi havia un problema que era que aquestes màfies que es dediquen al tràfic de persones van veure un

negoci molt bo, tu imaginat que ets un refugiat siri a un camp de refugiats a Turquia i et ve un tío i et diu jo et portaré a Alemanya i a Alemanya t'acolliran i estaràs més segur i tal. Molt bé, però això et costarà set mil euros (pot ser set mil, deu mil, tres mil, però en aquest ordre). Un grup de periodistes va preguntar a un refugiat i va dir que ell havia pagat set mil euros, i han arribat 2 milions de refugiats, multiplica set mil per dos, quan et surt?

Set mil per dos, catorze mil no?

Catorze mil milions d'euros, aquest és el volum de negoci que genera el tràfic de persones. Llavors, si tu tens tants diners que es belluguen amb això i ets un traficant de persones, no és que sigui catorze mil milions, però podria ser, depèn de si pagues més o menys. Si tu tens aquest nivell de negoci, t'importa un rave si la gent se't mor o no se't mor, els poses en barques, que insisteixo no eren aptes per a la navegació a alta mar, i anava morint gent.

Per evitar que es moris la gent, es van triplicar els recursos de Frontex, l'agència de control de fronteres, perquè poguessin rescatar a aquesta gent. I Frontex ha rescatat a dia d'avui 400.000 persones des que s'han triplicat, són quasi mig milió de persones. Però clar, el tema és, mentre hi hagi traficants que vulguin passar de la gent per cobrar els set mil euros, tu pots desplegar tots els vaixells de Frontex i d'altres, com un bomber de Badalona que està rescatant gent també, tu pots desplegar tots els mitjans que vulguis. Però si hi ha un mafiós allà que et vol anar posant gent per guanyar diners, te'ls posarà i aquests poden morir.

Doncs quina és la manera de trencar tot aquest cicle viciós? És trencant el model de negoci dels traficants, vale? I com es trenca? Si tu dius jo vull arribar a Europa, si et pago set mil euros arribaré a Europa? Llavors aquest senyor podrà cobrar set mil euros a cadascú que vulgui arribar, vale? Però, si tu li pagues set mil euros a aquest senyor, arribes a Grècia i de Grècia et tornen a portar a Turquia, a aquest senyor se li acaba el negoci perquè la gent dirà: "jo et pago set mil euros i em tornen a portar cap aquí, si vull anar a Europa quin és el camí?" Per tant, ja no pagaran els set mil euros, vol dir això que ja no hi ha cap manera d'arribar a Europa? Si, però és la manera legal i la manera segura.

I com es fa això? Doncs és com has dit tu abans, per cada un que retornem, anem a buscar un al camp de Turquia, per criteris de vulnerabilitat (perseguit, dona

maltractada, nen que viatja sol, persona que té una malaltia que no es pot tractar al camp, un mutilat de guerra), ja no és per motius econòmics. Llavors Turquia elabora una llista de vulnerables i se l'envia a ACNUR, ells fan la seva tria i els Estats Membres diuen quants acolliran cadascú, es fan els xecs de seguretat i els porten en un avió, aquesta és la manera com tenen que arribar.

Al dia 27 de setembre, s'havien portat el triple de refugiats d'aquesta forma (1614), dels que s'han retornat a Turquia (578). I la realitat és que el tractat ha funcionat, en el sentit en que en el moment que més arribades hi havia que seria l'Octubre de l'any passat que hi arribaven 10.000 persones al dia a Grècia, ara n'arriben 105 al dia.

Va entrar en vigor el 20 de març, des d'aleshores les demandes d'asil a Grècia també han baixat, van arribar a 2.000 al dia a 101 al dia, aquests tenen dret a demanar asil a Grècia si tenen raons per no ser retornats a Turquia perquè la seva vida corre perill (per exemple, si ets un kurd), se'ls té que admetre a Grècia. En canvi, si algú diu que fugia de la guerra civil de Síria, va arribar a Turquia, però l'interessa més anar-hi a Alemanya, aquest torna a Turquia. Aquí és on està la política del primer país segur, és a dir, quan estàs fugint d'una guerra, pots demanar asil a qui vulguis, però en principi el primer país que t'ha d'acollir és el primer país segur al qual trobes quan surts del teu país. Imagina't que estem a la guerra civil espanyola, tu ets una republicana i Franco ha guanyat la guerra, i vols fugir perquè tens por que t'afuselli o et fiqui en un camp de concentració. Llavors te'n vas i travesses la frontera amb França, França respecte a la guerra civil espanyola és un país segur, en principi tu has de demanar asil al primer país segur que arribes, vale? Però imagina't que en lloc de França, et fiques en un vaixell i arribes a la Itàlia de Mussolini, no és un país segur, llavors segueixes i te'n vas a Suïssa, que tindria que acollir-te per ser el primer país segur. Però, si estàs a França i dius: "bueno, França és un estat segur però m'agrada més Suïssa, Suïssa no té l'obligació de rebre't si França ja és un estat segur, vale?"

El que diu la Convenció de Ginebra és una mica això, el que no es pot fer és escollir el país que t'agrada més, tu el que has d'escollir és un país on estiguis protegit del perill que corres, i en principi és el primer país segur.

La qüestió era si Turquia es podia considerar un país segur? Pel que és la guerra de Síria si, i ho és perquè hi viuen tres milions de refugiats. Ara bé, Turquia és un país candidat d'entrar a la Unió Europea, és el país del món que més refugiats ha acollit (3 milions de refugiats), llavors nosaltres també hem de ser solidaris amb Turquia.

Llavors, a part de fer aquest intercanvi, també els hem d'ajudar que els que estiguin a Turquia puguin tenir educació, sanitat, aigua potable, menjar, unes condicions dignes on viure, educació en àrab,...una sèrie de coses. Per això l'acord inclou també un paquet d'ajuda de 6 mil milions d'euros, que bueno és ajuda per Turquia. Però aquests diners no són per Turquia, són pels refugiats que hi són a Turquia, això és molt important deixar-ho clar. És per gent que treballa en aquest camp ajudant als refugiats (metges sense fronteres, ACNUR, Unicef,...) han fet escoles, tiquets per menjar,...

Clar, el tema és, i què passa amb els refugiats que han arribat a Grècia? Perquè clar, Grècia és un país petit, té deu milions d'habitants i han arribat centenars de milers de refugiats, i és un país que a més està sortint d'una crisi econòmica duríssima.

Clar, com s'ho fan els grecs per acollir a tanta gent? Només per donar-te un exemple de comparació, el president de la Generalitat, Carles Puigdemont, va oferir-se amb el suport del Parlament de Catalunya, una cosa que el president de la Comissió ha saludat i considera que és un bon exemple de generositat, s'ha compromès a rebre 4.500 refugiats, vale? Però Grècia rebia al dia 10.000 refugiats, és a dir, més de dues vegades el que Carles Puigdemont volia oferir com a recepció perquè els has de posar en algun lloc i no és tan fàcil.

Doncs, llavors el tema està en com s'ajuda a Grècia? A Grècia la Unió Europea ha proposat dues maneres d'ajudar-la. Una donant-li recursos perquè pugui atendre els refugiats de la millor manera possible, i això vol dir donar-li diners evidentment, s'han donat 1.000.000.000 d'euros per gestionar la crisi dels refugiats, dels quals 353 milions és per ajuda d'emergència dels refugiats, després 198 milions per suport d'emergències (inundacions, incendis,...) i finalment s'han donat 509 milions d'euros per programes gestionats per Grècia de 2014 a 2020.

L'altra manera és portar els refugiats que hi ha a Grècia a altres països de la Unió Europea per alleugerir una mica la càrrega que travessa, la Comissió ha proposat

que els Estats Membres, aplicant criteris objectius (població, renda per càpita,...) rebin més refugiats dels que està rebent actualment.

Llavors, ha proposat que se'n reparteixin 660.000 i aquí és on nosaltres no estem molt contents amb el que s'ha aconseguit fins ara, perquè van proposar 660.000 i s'han repartit 6.500 de Grècia i Itàlia a altres països. Estem intentant anar publicant les xifres del que està fent cada estat membre a veure si així tenen una mica de vergonya i comencen a demanar més refugiats.

La veritat és que està augmentant una mica el ritme, el mes passat al mes de setembre, només ja se'n van mobilitzar 1.200.

Això era una situació una mica estranya perquè nosaltres tenim diners per ajut humanitari, la primera resposta de la UE va ser que els ajudéssim als primers país segur, que són bàsicament a les fronteres amb Síria, Turquia que és el que més ha rebut, Líban és el país que ha rebut més refugiats per càpita i Iraq. Després la crisi ens la vam trobar aquí quan van arribar desenes de milers de refugiats, llavors es va aplicar l'ajut humanitari a Grècia.

El camp d'Idomeni ja està desmantellat, s'està fent un programa amb ACNUR per intentar utilitzar hotels i apartaments buits per tota la geografia grega per posar els refugiats allà dintre, després també per crear centres d'acollida més dignes a les illes. Perquè clar, el problema és que quan arriba el refugiat a una de les illes s'ha de decidir si es queda o no es queda, i no el portes al continent fins que no està decidit això, necessites uns centres d'acollida on es pugui fer tota aquesta feina. També és car i també és complicat.

Tu ara te'n vas de viatge a algun país, on t'agradaria?

Fora de la Unió Europea? El Marroc

Tu te'n vas a Marroc i quan arribis a l'aeroport de Rabat o Marrakech , hi haurà un tio allà en una finestreta que et demanarà el passaport, no? I vostè que ve a fer aquí?

El teu passaport tindrà dades com les teves empremtes digitals, el color dels teus ulls, la distància entre ells, etc. Que permetran reconèixer-te, i molt probablement hi haurà una càmera que et farà una foto per saber qui ets. Et demanaran on viuràs i miraran que tinguis un visat per entrar al Marroc. Aquest senyor que fa aquesta feina se li ha de pagar un sou perquè és molt important controlar qui entra al teu país no?

Dos problemes que va tenir Grècia amb la crisi dels refugiats és que hi arribaven 10.000 persones de cop amb una barca inflable i no hi havia manera de fer aquest procés, arribava la gent i se n'anava corrent cap a la frontera amb Macedònia per anar cap a Alemanya. Després a Alemanya ja demanaven l'estatut de refugiat. Això volia dir que teníem una frontera desprotegida i havíem d'ajudar a Grècia que poguessin protegir la seva frontera.

D'això vaig llegir que s'aplica el Reglament de Dublín, que és per decidir quin és el país d'acollir aquesta persona i ha de ser el primer on ha trepitjat, no?

Si, en el primer país segur.

Llavors, com que no volien donar les seves empremtes per no demanar asil a Grècia i anar cap Alemanya...

Si, s'escapaven, a més t'he de dir que Grècia tampoc hi posava esforç, es deixaven. Llavors clar, el problema és quan la frontera amb Macedònia va tancar, després Macedònia va deixar passar, els serbis van deixar passar i els hongaresos ja van dir "per a qui no passen" i van aixecar una barrera.

Llavors van passar cap a Eslovènia, a Eslovènia va ser molt dramàtic perquè va arribar l'hivern, fa molt de fred a l'hivern. Es va haver de posar tendes de campanya, es va haver d'intentar ajudar a aquesta gent, que estem parlant de desenes de milers de persones, tu imagina't la gent cap al Camp Nou. I això no és tan fàcil, i és veritat que no tenien un tracte humanitari, però donar un tracte humanitari a desenes de milers de persones de cop no és tan fàcil.

I aleshores, els països van començar a tancar fronteres perquè clar, tu no vols que t'entri al teu país algú que no saps qui és, i molt menys amb les coses que estan passant avui dia.

Aquesta era una de les preguntes, com influeix el fet que hi pugui entrar algun terrorista a l'hora de respectar els tractats entre països?

Clar, la cosa és tenir les fronteres molt ben controlades, sabent qui entra i sabent que qui hi entra és una persona segura. De totes maneres, m'agradaria aclarir una cosa que és molt important, un refugiat no és un terrorista. Un refugiat és una pobra persona que ha patit una guerra terrible i que vol salvar la seva vida i la seva família, és gent a la qual s'ha d'ajudar i no condemnar a priori.

Per això a nosaltres, no ens agrada gens quan s'invoca la cosa aquesta de dir "no deixen entrar refugiats perquè són terroristes" no, als refugiats en la mesura del possible se'ls ha d'ajudar i donar refugi, i que s'han de prendre òbviament les mesures de seguretat normals.

Una pregunta que se m'ha quedat penjada sobre el tractat de Turquia, és que tot i ser un per un es té en compte la unitat familiar?

És una cosa que s'ha de tenir en consideració òbviament, és per això que cada cas s'examina independentment i té dret a apel·lació.

També una altra cosa que vaig veure que era per combatre les màfies era la European Union Naval Force...

Hi ha una operació militar a la costa Líbia, és una operació que intenta capturar als traficants, els que estan fent aquests crims, és que són crims perquè els hi importa un rave la vida de les persones, estan traient els diners a gent que no té per ficar-los en un vaixell que es pot enfonsar. Són gent que no tenen cap mena d'escrúpols i contra aquests s'ha de combatre, llavors es combat trencant el seu model de negoci, enfonsant-li les barques, detenint-los i saber on operen.

Segons vostè que hauria de tindre un model d'integració total? Perquè una vegada hi arriben s'hauran d'integrar amb el país d'acollida, llengua, treball, educació...

Clar nosaltres hem d'intentar que tinguin un tractament el més digne possible. L'ideal seria que s'acabés la guerra a Síria i que poguessin tornar al seu país, és el que volem la major part de siris o gent que fuig del seu país en guerra. En general el que volen és tornar a les seves cases on tenien la seva vida, els seus estudis, els seus amics,... L'ideal seria acabar amb la guerra a Síria, s'està fent esforços en aquest sentit, el ministre d'exterior forma part dels líders que estan intentant arribar a un alto el foc. Si això no és possible i estan aquí per una llarga durada, llavors se'ls ha de tractar com humans, se'ls ha de donar un lloc on viure, una educació, una assistència sanitària i en la mesura que sigui possible una feina també, que contribueixin a la societat on viuen, que el que en general volen.

Per acabar, dintre de les destinacions més aclamades, cap any hi apareix Espanya, creus que es deu a la situació econòmica, a la integració social o a les facilitats ofertes pel govern?

No ho sé, depèn de com vol gestionar el govern aquesta crisi, Alemanya va fer una política molt molt generosa però que ha sigut complicat de gestionar perquè tot i que és un país amb molts habitants, rebre a un milió de persones és rebre a molta gent. Suècia també va tenir una política molt generosa, però va tenir el mateix problema, va arribar un moment que era massa gent.

I hi ha altres països que han tingut una política molt més restrictiva, Hongria que ara ha tancat fronteres, va ser molt generosa a rebre refugiats quan va haver-hi la guerra del Kosovo, però ara ha ficat una barrera com nosaltres hem fet amb Melilla. Vull dir, tot s'ha de posar en el seu context.

